KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. spalio 12 d.

dėl Jungtinės Karalystės telekomunikacijų infrastruktūros nevietinio turto apmokestinimo (c4/2005 (ex NN 57/2004, ex CP 26/2004))

(pranešta dokumentu Nr. C(2006)4378)

(Tik tekstas anglų kalba yra autentiškas)

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/951/EY)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal pirmiau minėtas nuostatas ([1])

ir atsižvelgdama į jų pastabas, kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) 2004 m. vasario 17 d. Komisija užregistravo Jungtinės Karalystės (JK) telekomunikacijų operatoriaus „Vtesse Networks Ltd“ (toliau – „Vtesse“) apeliacinį skundą dėl tariamai lengvatinės apmokestinimo tvarkos taikymo Jungtinėje Karalystėje veikiančiam telekomunikacijų operatoriui „BT plc“ (toliau – „BT“).

(2) Komisija 2005 m. sausio 19 d. laiške pranešė JK valdžios institucijoms apie savo sprendimą pradėti oficialią tyrimo procedūrą, apibrėžtą EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje, dėl ginčytinos priemonės (toliau – sprendimas pradėti procedūrą). Komisijos sprendimas pradėti procedūrą 2005 m. kovo 12 d. buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([2]). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl šios priemonės.

(3) Pratęsus nustatytą terminą, JK valdžios institucijos 2005 m. balandžio 4 d. laiške atsakė į prašymą pateikti pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą.

(4) Komisija pastabas gavo iš šių suinteresuotųjų šalių:

— „AboveNet“, gauta 2005 m. balandžio 29 d. laiške,

— „Altnet Task Force“, gauta 2005 m. gegužės 2 d. laiške,

— „Broadband Stakeholders Group“, gauta 2005 m. gegužės 13 d. laiške,

— „BT“, gauta 2005 m. gegužės 18 d. laiške,

— „Cable and Wireless“, gauta 2005 m. birželio 29 d. laiške,

— „Communications Management Association“, gauta 2005 m. kovo 30 d. laiške,

— „Easynet Group“, gauta 2005 m. gegužės 3 d. laiške,

— „Gamma Telecom“, gauta 2005 m. gruodžio 1 d. laiške,

— „Geo“, gauta 2005 m. gegužės 6 d. laiške,

— „Global Crossing“, gauta 2005 m. gegužės 6 d. laiške,

— „GVA Grimley“, gauta 2005 m. balandžio 27 d. laiške,

— „Kingston Communications Plc“, gauta 2005 m. balandžio 29 d. laiške,

— „NTL Group Ltd.“, gauta 2005 m. balandžio 29 d. laiške,

— „Telewest“, gauta 2005 m. balandžio 28 d. laiške,

— „Thus“, gauta 2005 m. gegužės 4 d. laiške,

— „UKCTA“, gauta 2005 m. balandžio 25 d. laiške,

— „Vanco Ltd“, gauta 2005 m. balandžio 19 d. laiške,

— „Viatel“, gauta 2005 m. liepos 6 d. laiške,

([1]) OL C 62, 2005 3 12, p. 10.
([2]) Žr. 1 pastabą.

— „Vtesse“, kuri pastabas ir daugiau informacijos pateikė šių datų laiškuose arba elektroniniu paštu: 2005 m. sausio 28 d., 2005 m. vasario 4 d., 2005 m. vasario 16 d., 2005 m. vasario 22 d., 2005 m. kovo 15 d., 2005 m. kovo 29 d., 2005 m. balandžio 28 d., 2005 m. liepos 28 d., 2005 m. rugpjūčio 17 d., 2005 m. rugsėjo 2 d., 2005 m. lapkričio 4 d., 2005 m. lapkričio 23 d., 2005 m. lapkričio 30 d., 2005 m. gruodžio 1 d., 2006 m. sausio 11 d., 2006 m. sausio 19 d., 2006 m. kovo 16 d. ir 20 d., 2006 m. liepos 8 d.

— Anoniminis laiškas, gautas 2005 vasario 1 d.

(5) Komisija 2005 m. birželio 20 d. ir 2005 m. rugpjūčio 4 d. ir 9 d. laiškuose persiuntė šias pastabas JK valdžios institucijoms, kad jos galėtų pateikti savo pastabas dėl šių pastabų. JK valdžios institucijos savo pastabas pateikė 2005 m. spalio 10 d. ir 2005 m. lapkričio 22 d. laiškuose.

(6) Komisija 2005 m. liepos 26 d. laiške paprašė JK nepriklausomos telekomunikacijų sektoriaus priežiūros institucijos OFCOM pateikti savo pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą. OFCOM atsakymą pateikė 2005 m. rugsėjo 21 d. laiške. OFCOM daugiau informacijos pateikė 2005 m. gruodžio 7 d., 2006 m. sausio 6 d. ir 2006 m. kovo 21 d.

(7) 2005 m. liepos 14 d. ir 2005 m. spalio 4 d. įvyko du susitikimai su „BT“ atstovais, kurie daugiau informacijos pateikė 2005 m. lapkričio 23 d. ir 2006 m. kovo 23 d.

(8) 2005 m. kovo 16 d., 2005 m. rugsėjo 9 d. ir 2006 m. liepos 4 d. įvyko trys susitikimai su JK valdžios institucijų atstovais.

(9) Komisija 2005 m. rugsėjo 26 d. laiške paprašė daugiau informacijos iš JK valdžios institucijų, kurios atsakymą pateikė 2005 m. lapkričio 18 d. laiške. Daugiau informacijos jos taip pat pateikė 2005 m. lapkričio 23 d., 2006 m. sausio 23 d., 2006 m. vasario 21 d., 2006 m. kovo 13 d., 2006 m. kovo 21 d., 2006 m. kovo 27 d., 2006 m. balandžio 20 d., 2006 m. gegužės 2 d., 2006 m. liepos 4 d. ir 2006 m. liepos 20 d.

(10) 2005 m. lapkričio 23 d. įvyko susitikimas su pareiškėjos „Vtesse“ atstovais.

II. IŠSAMUS PRIEMONĖS APRAŠYMAS

A. Priemonės aprašymas

Apmokestinimo sistema

(11) JK komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokestis – tai nevietiniam turtui taikomas turto mokestis. Jo tikslas – padėti vietos valdžios institucijoms padengti jų teikiamų paslaugų sąnaudas. Pagrindinis nevietinio turto apmokestinimą reglamentuojantis įstatymas Anglijoje ir Velse yra 1998 m. Vietos valdžios finansų įstatymas (toliau – 1988 m. VVFĮ). Šios sistemos įgyvendinimą išsamiau reglamentuoja įstatymų nustatytos priemonės ir precedentų teisė.

(12) Apmokestinimo tikslu vertinamas turto vienetas vadinamas „apmokestinamuoju paveldimu turtu“, jam yra priskiriama žemė, pastatai, apmokestinama įranga ir mašinos. Atsakomybė už mokesčius tenka asmeniui, kuris naudoja apmokestinamąjį paveldimą turtą, t. y. „pagrindiniam turto naudotojui“, kuris pagal precedentų teisę yra tikras, vienintelis ir nuolatinis paveldimo turto, duodančio jam komercinę naudą, naudotojas.

(13) Mokesčio normą, kuri vienodai taikoma visam komerciniam turtui, kasmet nustato valstybės sekretorius, ji vienodai taikoma visiems operatoriams. 2004–2005 biudžetiniais metais Anglijoje buvo nustatyta 45,6 % mokesčio norma, Velse – 45,2 % mokesčio norma. Šio mokesčio bazė, vadinamoji mokestinė vertė, – tai spėjama metinė nuomos mokesčio suma, už kurią tam tikrą vertinimo dieną paveldimas turtas gali būti rinkos sandoriu pagrįstai išnuomotas nuo metų pradžios iki pabaigos. Visas oficialus šio termino apibrėžimas yra pateiktas 1998 m. VVFĮ 6 priede ([3]).

(14) Šį spėjamą metinį nuomos mokestį nustato vykdomoji centrinės valdžios vidaus mokesčių įstaiga – Vertinimo tarnybos įstaiga (toliau – VTĮ). Naujas vertės nustatymas atliekamas kas penkerius metus. 1995–2000 m. mokestinė vertė – tai spėjamas metinis turto nuomos mokestis, jei jis turimas rinkoje 1993 m. balandžio 1 d., kuris vadinamas „pirmesniu vertinimo terminu“. 2000–2005 m. pirmesnis vertinimo terminas buvo 1998 m. balandžio 1 d., o vėlesnio 2005–2010 m. laikotarpio – 2003 m. balandžio 1 d. Laikotarpiu tarp pirmesnio vertinimo termino ir įvertinimo įsigaliojimo termino suteikia VTĮ galimybę atlikti vertinimą, pagrįstą faktiniais duomenimis, turimais pirmesnio vertinimo termino metu.

Vertinimas

(15) Nustatydama paveldimo turto „mokestinę vertę“, t. y. spėjamą metinį nuomos mokestį, VTĮ gali rinktis iš keturių metodų, nustatytų sprendime pradėti procedūrą tokia pirmumo tvarka:

a) Jei yra tiesioginių ir faktinių duomenų apie turto nuomos mokestį, taikomas nuomos mokesčio metodas.

b) Jei tiesioginių nuomos mokesčio duomenų nėra, galima lyginti kito palyginamo turto nuomos mokesčio duomenis. Tai yra registro lygio metodas. Kad būtų patogiau, nuomos mokesčio metodas ir registro lygio

([3]) Galima rasti tinklapyje http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1988/Ukpga_19880041_en_1.htm.

metodas, kurie abu yra pagrįsti duomenimis apie rinkos nuomos mokesčius, šiame sprendime vadinami „nuomos mokesčio metodu“.

c) Pajamų ir sąnaudų metodas taikomas turtui, paprastai komunalinių paslaugų įmonių turtui, kuris retai nuomojamas arba kurį sunku atkartoti. Vertinant komercinės įmonės pelningumą, įskaitant turto nuomą, toks metodas yra skirtas tariamam procesui, kurio dalyviu gali būti spėjamas nuomininkas, atkartoti. Jis apskaičiuoja savo būsimas pajamas, iš kurių atskaičiuoja būsimas sąnaudas. Iš gautos sumos jis atskaičiuoja deramą pelną, o likusi dalis – tai didžiausia nuomos mokesčio suma, kurią jis gali mokėti.

d) Užsakovo bazinis metodas yra pagrįstas komercinio naudojimo nekilnojamojo turto atkuriamąja verte – spėjamas nuomininkas nesutiktų už paveldimą turtą mokėti didesnio metinio nuomos mokesčio, nei suma, kurią jis sumokėtų pagrindinės sumos, reikalingos panašiam paveldimam turtui įsigyti, metinėms palūkanoms padengti. Šis metodas paprastai taikomas paveldimam turtui, kuris nenuomojamas arba neduoda pelno (pvz., ligoninės).

Telekomunikacijų infrastruktūros apmokestinimas

(16) Komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčiai telekomunikacijų infrastruktūrai nustatomi taip pat, kaip ir kitam nevietiniam turtui. 2000 m. Mokesčių normos (įrangai ir mašinoms) nustatymo taisyklėse (Anglija) ([4]) nustatyta, kad už telekomunikacijų infrastruktūrą apmokestinama įranga ir mašinos – tai „kabeliai, skaidulos, laidai, laidininkai ar tokių įrenginių sistema […], naudojami veiklai, susijusiai su ryšio signalų perdavimu, arba yra skirti tokiai veiklai“.

(17) Komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokestis telekomunikacijų turtui taikomas nuo 1855 m. 1984 m. privatizavus „BT“, šis mokestis buvo įvestas ir šios įmonės infrastruktūrai, taip pat įmonei „Mercury Communications“, kuri XX a. 9-ajame dešimtmetyje, kai gyvavo dviejų įmonių monopolija, buvo vienintelė „BT“ konkurentė. Pradžioje, 1990–1995 m. laikotarpiu, mokesčio dydis buvo nustatomas taikant numatytą „standartinę formulę“. Kai nuo 1992 m. telekomunikacijų sektoriuje buvo laipsniškai kuriamos konkurencijos sąlygos, mokestis buvo nustatytas visai telekomunikacijų infrastruktūrai.

Nekilnojamojo turto mokesčio taikymas įmonei „BT“

(18) 1995–2000 m. laikotarpiu VTĮ įmonei „BT“ taikė pajamų ir sąnaudų metodą. Šis įvertinimas buvo pakoreguotas remiantis pasiektu susitarimu su „BT“, kuri pagal užsakovo bazinį metodą parengė savo vertinimo metodą ir Londono centriniame vertinimo teisme, o vėliau – Žemės teisme pateikė apeliacinį skundą dėl pradinio įvertinimo. 2000 m. „BT“ ir VTĮ pasiekė susitarimą, pagal kurį biudžetiniais 1995–1996 m. Anglijoje nustatyta mokestinė „BT“ tinklo turto vertė sudarė 445 mln. GBP, Velse – 25 mln. GBP. Pagal 43,2 % koeficientą minėtais biudžetiniais metais „BT“ mokėtini mokesčiai siekė 203 mln. GBP, arba 2 % atitinkamų įmonės metinių pajamų.

(19) VTĮ nustatė, kad 2000–2005 m. laikotarpiu „BT“ turto vertė Anglijoje – 467 mln. GBP, Velse – 26 mln. GBP. Šis įvertinimas buvo atliktas pagal pajamų ir sąnaudų metodą ir remiantis principais bei vertėmis, dėl kurių buvo susitarta tuo pačiu metu, kai buvo parengtas 1995 m. registras. 2005–2010 m. laikotarpiu VTĮ „BT“ tinklui vėl taikė pajamų ir sąnaudų metodą.

(20) Iš esmės nauja vertė nustatoma kas penkerius metus. Tačiau priimdama sprendimą pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, kad paskui mažesnės vertės buvo nustatytos atsižvelgiant į tai, kad dėl konkuruojančių telekomunikacijų tinklų sukūrimo įmonė prarado dalį JK fiksuotojo ryšio rinkos. Sprendime pradėti procedūrą pažymima, kad vertės akivaizdžiai nebuvo panašiu būdu padidintos atsižvelgiant į galimą įmonės tinklo plėtojimą ar atnaujinimą.

Nekilnojamojo turto mokesčio taikymas įmonei „Kingston“

(21) Įmonė „Kingston Communications plc“ (toliau – „Kingston“) yra veikiantis telekomunikacijų operatorius ir Halio regiono vienintelio vietinės prieigos tinklo savininkas. XX a. 9-ojo dešimtmečio pabaigoje Jungtinėje Karalystėje privatizuojant daugelį valstybės valdomų telekomunikacijų tinklų, įmonė iki 1999 m., kai prasidėjo vieša prekyba jos akcijomis, ir toliau buvo savivaldybės nuosavybė. Halio miesto taryba tebėra vienintelė didelė įmonės akcininkė. „Kingston“ buvo vienintelis kitas telekomunikacijų operatorius, kurio turtas buvo vertinamas pagal pajamų ir sąnaudų metodą.

(22) Kita vertus, „Kingston“ turi dukterinę įmonę „Torch Communications Ltd“, už „Kingston“ vietinės prieigos tinklo ribų (t. y. Halio aglomeracijos teritorijoje) pastačiusią pagrindinį skaidulų tinklą, kurį naudoja kaip atskirą dukterinę įmonę. Todėl įmonės „Torch“ pagrindinis tinklas gali būti vertinamas atskirai taikant nuomos mokesčio metodą.

Nekilnojamojo turto mokesčio taikymas įmonei „Vtesse“

(23) „Vtesse“ yra pareiškėja. Ji teikia skaidulų paslaugas verslo klientams – siūlo mažmenines didelės spartos skirtąsias

([4]) S.I. 2000/540.

linijas daugiausia stambiems verslo klientams. Įmonė tiesiogiai konkuruoja su „BT“ skirtųjų linijų pasiūlymais. Kad sujungtų savo vartotojus, „Vtesse“ iš kitų pagrindinių tinklų operatorių nuomoja vadinamąją „tamsiąją“ liniją ir papildo ją kita savo sukurta infrastruktūra. Iš kitų šalių nuomojamas turtas yra apmokestinamojo „Vtesse“ paveldimo turto dalis. VTĮ nusprendė nustatyti „Vtesse“ mokesčius pagal registro lygio metodą, kuris tuomet taikomas kaskart, kai yra išnuomojama ir įjungiama nauja skaidula.

(24) Remdamasi faktinių sumokėtų nuomos mokesčių duomenimis, VTĮ pagal nuomos mokesčio metodą 2000–2005 m. laikotarpiui nustatė tokias metines mokesčių normas: Londono municipalinėje teritorijoje – 1 200 GBP už šviesolaidinių skaidulų poros kilometrą, likusioje Jungtinės Karalystės dalyje – 1 000 GBP/km. Be to, 2001 m. VTĮ suteikė vadinamąją perteklinės pasiūlos lengvatą skaidulų paslaugų teikėjams, kurie vertinami pagal nuomos mokesčio metodą. Tai yra 15 % nuolaida mokestinei vertei, taikomai nuo 2001 m. balandžio 1 d., ir 25 % nuolaida mokestinei vertei, taikomai nuo 2002 m. balandžio 1 d. Ši lengvata buvo numatyta siekiant kompensuoti perteklines investicijas į skaidulas, kai XX a. 10-ojo dešimtmečio pabaigoje telekomunikacijų sektorius sparčiai plėtėsi, taip pat atsižvelgiant į dėl fizinio pasiūlos pertekliaus labai sumažėjusią šio turto vertę. Be to, didesniems nei 3 000 km ilgio tinklams taikoma papildoma 10 % nuolaida. Taikant šias nuolaidas, 2002–2004 m. skaidulų poros nuomos mokesčio dydis Londone sumažėjo iki 900 GBP/km, likusioje šalies teritorijoje – iki 750 GBP/km. 2005–2010 m. laikotarpiui nustatytas skaidulų poros nuomos mokesčio dydis Londone siekė 600 GBP/km, likusioje Jungtinės Karalystės teritorijoje – 500 GBP/km ([5]). „Vtesse“ pateiktais duomenimis, 2003–2004 m. įmonės mokėtina mokesčių suma sudarė apie 7 % jos pastovių pajamų.

(25) Nustatant naują vertę, kiekvienai nuomojamajai arba įjungtai skaidulai taikoma registro lygio mokesčio norma. „Vtesse“ turi nuolat pranešti VTĮ apie savo tinklo išplėtimą, kad būtų pakoreguotas jos paveldimo turto įvertinimas. Dėl to „Vtesse“ nurodė, kad įsigijusi skaidulą paslaugoms savo vartotojams teikti, ji turi mokėti mokesčius, kurie gali siekti iki 20–30 % naujojo sandorio pajamų.

(26) Kiti telekomunikacijų rinkos operatoriai vertinami pagal nuomos mokesčio metodą, išskyrus kabelinės televizijos operatorius, kurie vertinami pagal metodą, parengtą remiantis rangovo baziniu metodu ([6]).

([5]) 2005–2010 m. VTĮ nustatytas šviesolaidžio nuomos mokesčio dydis yra apeliacinio skundo objektas ir, jei skundas būtų pripažintas pagrįstu, ji galėtų būti sumažinta.

([6]) Iš tikrųjų jie yra vertinami pagal mokestinę vertę kiekvienam prijungtam namų ūkiui. Šis metodas yra pagrįstas rangovo įvertinimu, įskaitant dekapitalizuotas sąnaudas, kad galutinės lengvatos atspindėtų skvarbos mastą.

B. **Oficialios tyrimo procedūros inicijavimo pagrindimas**

(27) Priimdama sprendimą pradėti procedūrą, Komisija manė, kad įmonėms „BT“ ir „Kingston“ taikant nekilnojamojo turto mokestį, joms galėjo būti suteiktas pranašumas. Matyti, kad, palyginti su kitais konkurentais, šioms dviem įmonėms buvo naudingas jų mokesčių bazės sumažinimas. Tai rodo duomenys, kad „BT“ mokėjo mokesčius, siekiančius apie 2 % atitinkamų įmonės pajamų, o „Vtesse“ ir kitų konkurentų mokesčiai didėjo ir sudarė nuo 7 % iki 20–30 % pajamų.

(28) Sprendime pradėti procedūrą yra nurodyta, kad ši akivaizdžiai diskriminuojanti apmokestinimo tvarka galėjo būti nustatyta dėl išskirtinio vertinimo metodo taikymo „BT“ ir „Kingston“, kai kiti telekomunikacijų operatoriai vertinami pagal nuomos mokesčio metodą, vėlgi išskyrus kabelinės televizijos operatorius, kurie vertinami pagal metodą, parengtą remiantis rangovo baziniu metodu. Dėl nevienodos sistemos ir VTĮ suteiktos laisvės taikant bendrąsias nuostatas tam tikriems operatoriams veikti savo nuožiūra, kuri buvo panaudota siekiant susitarimo su „BT“, įmonėms „BT“ ir „Kingston“ galėjo būti suteiktas tam tikras pranašumas.

(29) Sprendime pradėti procedūrą buvo suabejota nuomone, kad nuomos mokesčio metodas negalėjo būti taikomas „BT“ ir „Kingston“ paveldimam turtui. Sprendime nurodoma, kad „BT“ gautas nuomos mokestis už įmonės infrastruktūros nuomą galėtų būti orientacinis dydis nustatant tinklo vertę. Be to, „BT“ mažmeninių paslaugų skyriai iš esmės nuomoja infrastruktūrą ir perka tinklo paslaugas iš „BT“ didmeninių paslaugų skyriaus, kuris valdo įmonės infrastruktūrą – nustatant nuomos mokesčio dydį, būtų galima remtis vidaus perkėlimo kaina tarp „BT“ mažmeninių paslaugų skyriaus ir „BT“ didmeninių paslaugų skyriaus – „BT Wholesale Ltd.“. Be to, dėl liberalizavimo ir tinklo elementų atsiejimo atsirado įvairių didmeninių produktų, kurie galėtų būti naudojami kaip standartai nustatant įvairių „BT“ ir „Kingston“ tinklų infrastruktūros elementų nuomos mokesčio dydį. Kalbant apie argumentą, kad nėra kito tokio didelio ar įvairaus tinklo kaip „BT“ tinklas, kurio nuomos mokesčio vertė galėtų būti naudojama kaip standartas, sprendime pradėti procedūrą pažymima, kad standartu galėtų būti telekomunikacijų rinkoje taip pat veikiančių kabelinių televizijų įmonių apmokestinimas.

(30) Komisija dėl paties pajamų ir sąnaudų metodo taikymo pažymėjo, kad pagal jį turto nuomos mokesčio dydis nustatomas pagal pajamas, gautas panaudojus šį turtą. Todėl nustatytas dydis priklausytų nuo šio turto panaudojimo pelningumo ir dėl to būtų nenaudingas operatoriams,

kurių turtas vertinamas pagal kitokį metodą. Komisija domėjosi, ar įmonėms „BT“ ir „Kingston“ taikant pajamų ir sąnaudų metodą buvo padaryti reikalingi pakeitimai, norint padaryti prielaidą, kad jų turtas panaudojamas pagal pajėgumus ir pelningai. Komisija taip pat domėjosi, kaip vertinant „BT“ yra atsižvelgiama į universaliųjų paslaugų teikimo įsipareigojimus.

(31) Sprendime pradėti procedūrą taip pat buvo abejonių dėl taikomo naujos mokestinės vertės nustatymo metodo. Jame pažymima, jog matyti, kad „BT“ taikomas vertės mažinimo mechanizmas, nors atrodo, kad konkurentų atveju rinkos sąlygos panašiai sistemingai nepersvarstomos. Matyti, kad „BT“ suteikiamas pranašumas, nes yra akivaizdžiai neatsižvelgiama į „BT“ infrastruktūros vertės padidėjimą tarp dviejų penkerių metų naujos vertės nustatymo laikotarpių, tačiau konkurentams mokesčiai yra didinami, jei padidėja jų tinklo vertė.

(32) Galiausiai sprendime pradėti procedūrą yra pabrėžta, kad VTĮ akivaizdžiai naudojosi didele laisve veikti savo nuožiūra, kuri suteikia jai galimybę vesti derybas dėl susitarimų. Pabrėžiama, kad su „BT“ pasiektas susitarimas turėtų atitikti nediskriminavimo principą ir neturėtų netinkamai diskriminuoti operatorių.

III. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

A. Suinteresuotųjų šalių, išskyrus „BT“ ir „Kingston“, pastabos

(33) Kitų suinteresuotųjų šalių pateiktose pastabose iš esmės palaikoma nuomonė, kad „BT“ ir „Kingston“ taikant nekilnojamojo turto mokestį šioms įmonėms gali būti suteikiamas pranašumas.

(34) „Vtesse“ pirmiausia pabrėžė, kad 1998 m. kovo mėn. Vertinimo teismui priėmus sprendimą, kuris patvirtino, kad pajamų ir sąnaudų metodas turėjo būti taikomas „BT“ tinklui ir kad jo mokestinė vertė Anglijoje ir Velse sudarė 553 000 000 GBP, „BT“ apskundė šį sprendimą Žemės teisme. Iki apeliacinio skundo svarstymo „BT“ ir VTĮ susitarė nustatyti 470 000 000 GBP vertę, arba 15 % mažesnę, palyginti su pradiniu įvertinimu. „Vtesse“ teigia, kad „BT“ ir VTĮ buvo susitarusios dėl galutinės sumos ir kad VTĮ skaičius taip pakoregavo, kad jie atitiktų susitartą sumą.

(35) „Vtesse“ pateikė naujų duomenų, kuriais remiantis galima manyti, kad pagal pajamų ir sąnaudų metodą yra nustatyta pernelyg maža „BT“ paveldimo turto vertė. Taigi, jei viso „BT“ tinklo mokestinė vertė ([7]) būtų priskirta įmonės šviesolaidinių skaidulų tinklui (2005 m. jis siekė 7 300 000 km), metinė mokestinė skaidulos vertė būtų 74 GBP/km. „Vtesse“ teigimu, ši suma turi būti lyginama su šviesolaidinių skaidulų poros metinėmis mokestinėmis vertėmis – 1 000 GBP/km ir 1 200 GBP/km, kurios nustatomos pagal nuomos mokesčio metodą vertinamiems telekomunikacijų operatoriams. Panašiai prilyginus „BT“ šviesolaidinės skaidulos vertę nuliui ir atsižvelgus į tai, kad „BT“ turi 29 mln. prijungtų galutinių vartotojų, metinis vienos linijos nuomos mokestis siektų 18,57 GBP. Šią sumą reikia palyginti su metiniu 122 GBP mokesčiu, kurį telekomunikacijų operatoriai moka už „BT“ atsietų vietinių linijų prieigą ([8]).

(36) „Vtesse“ taip pat pažymi, kad 2001 m. „BT“ už 2,4 mlrd. GBP perleido didžiosios savo turto portfelio dalies nuomos teisę ir besąlygišką nuosavybės teisę „Land Securities“ ir „Williams Pears Group“ bendrai įmonei „Telereal“. Šis sandoris buvo sudarytas dėl bendro 5,5 mln. kv. m ploto. Sudariusi sandorį, 2001 m. įmonė „BT“ sumokėjo 190 mln. GBP metinį mokestį už besąlygišką nuosavybės teisę ir 90 mln. GBP nuomos mokestį. Remdamasi šiuo sandoriu, „Vtesse“ daro išvadą, kad „BT“ 35 GBP už kv. m nuomos mokestį moka už savo pastatus, nors, „Vtesse“ teigimu, kiti telekomunikacijų operatoriai už savo komercinės paskirties turtą moka vidutiniškai 115 GBP už kv. m mokestį. „Vtesse“ tvirtina, kad nuomos mokestis, kurį 2001 m. „BT“ faktiškai sumokėjo už savo pastatus įmonei „Telereal“, t. y. 280 mln. GBP, sudarė daugiau nei 50 % „BT“ tų metų mokestinės vertės, nors didžioji šios mokestinės vertės dalis turėtų būti iš esmės priskirta įmonės tinklui, o ne pastatams. „Vtesse“ nuomone, šie duomenys įrodo, kad pagal pajamų ir sąnaudų metodą nustatyta „BT“ tinklo vertė yra pernelyg maža.

(37) „Vtesse“ teigimu, ši neatitiktis tarp skirtingų „BT“ tinklo dalių mokestinės vertės ir kitų telekomunikacijų operatorių tinklų mokestinės vertės rodo, kad taikant „BT“ metodą nustatyta „BT“ paveldimo turto vertė buvo mažesnė nei vertė, kuri būtų buvusi nustatyta pagal nuomos mokesčio metodą.

(38) „Vtesse“ pateikia daugiau būdų, kaip galima palyginti atitinkamą „BT“ ir kitų telekomunikacijų operatorių komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčių naštą. „Vtesse“ nurodo mokesčių ir pajamų santykį, kuris 2004 m. jai esą sudarė 13,46 %. Įmonė teigia, jog šis santykis turi būti pakeistas, kad būtų galima tiesiogiai palyginti jį su „BT“ mokesčių ir pajamų santykiu. „Vtesse“ teigimu, kadangi daugelis operatorių moka didelius mokesčius už pranešimų srauto aptarnavimą ir baigą ir kadangi šie sujungimo mokesčiai yra nesusiję su jų apmokestinamuoju turtu, nustatant operatorių mokesčių ir pajamų santykį šie mokesčiai turėtų būti atskaičiuoti iš jų pajamų. Tokiai nuomonei pritaria įmonė „Gamma Telecom“, kuri, remda-

([7]) 2005 m. Anglijoje ir Velse – 554 100 000 GBP.

([8]) Vietinės linijos – tai paskutinės mylios sujungimas tarp galutinio vartotojo ir vietinės telefono stoties. Nustatytomis sąlygomis „BT“ turi suteikti savo konkurentams prieigą prie šių vietinių linijų.

masi tokiu pat argumentu, teigia, kad tinkamiausias santykis, palyginantis atitinkamą komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčių naštą, turėtų būti mokesčių ir pridėtinės vertės santykis.

(39) Be to, „Vtesse“ palygino įmonės „BT“ didmeninių išplėtimo paslaugų (DIP) kainas su mokesčiais, kuriuos pagal nuomos mokesčio metodą vertinamas operatorius turėtų mokėti, jei tokiai pat paslaugai teikti jis naudotų šviesolaidines skaidulas. „Vtesse“ teigia, kad priklausomai nuo DIP spartos ir atstumo toks operatorius mokėtų mokesčius, sudarančius iki 87 % „BT“ nustatytos kainos. „Vtesse“ mano, jog tai – papildomas argumentas, kad „BT“ šviesolaidinių skaidulų tinklo vertė yra pernelyg maža, – jei jis būtų vertinamas taip pat, kaip kitų operatorių tinklai, įmonė už savo DIP paslaugas nustatytų didesnę kainą, kad padengtų realias komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčių sąnaudas.

(40) „Vtesse“ taip pat teigia, kad mokesčių ir pajamų santykis tokiems naujiems rinkos dalyviams kaip „Vtesse“ yra ypač didelis. Labiau rinkoje įsitvirtinusios įmonės gali kiek įmanoma didinti linijų aptarnaujamą pranešimų srautą, kad sumažintų nuomos ir mokesčių sąnaudas, turėdamos kuo daugiau vartotojų. „BT“ tai neaktualu, nes šiai įmonei tariamai netaikomi ribiniai mokesčiai. Tai reiškia, kad ilgainiui labiau įsitvirtinusių įmonių mokesčių ir pajamų santykis sumažės.

(41) Ribinio apmokestinimo klausimu „Vtesse“ pabrėžia, kad jai taikomos mažiau palankios sąlygos susidarė dėl to, kad įmonė „BT“ apmokestinama kaip nedalomas tinklas, kai „Vtesse“ apmokestinama pagal kiekvieną atskirą jos veikiančio optinio skaidulinio kabelio metrą. Ji mano, kad tyrimo vienetas turėtų būti kiekviena atskira rinkos sutartis, dėl kurios „Vtesse“ ir „BT“ konkuruoja. „Vtesse“ pateikia tikslesnių duomenų apie šių sutarčių ribinio apmokestinimo skirtumų poveikį – kaip pavyzdį pateikdama „Kent MAN“ pasiūlymą suteikti pagrindinio tinklo ir prieigos telekomunikacijų linijas, „Vtesse“ nurodo, kad įmonės mokėtini mokesčiai už šį pasiūlymą sudarė 16 % pajamų. „Vtesse“ teigia, kad „BT“ nebuvo taikomas ribinis mokestis už tą pasiūlymą arba buvo taikomas mokestis, sudarantis ne daugiau kaip 2 % pajamų, kuriuos ji moka mokesčiams. Matyti, kad dėl tokio skirtumo „Vtesse“ negavo konsorciumo, kurio dalyvė buvo „Vtesse“, užsakymo.

(42) „Vtesse“, be kita ko, pažymi, kad pastaruoju metu „BT“ apie 2 000 km šviesolaidinių skaidulų maršruto vieno iš „Vtesse“ tiekėjų – „Geo“ – tinkle nuomojo galbūt tokiomis pat finansinėmis sąlygomis kaip ir „Vtesse“, kurios nuomone, „BT“ yra šių šviesolaidinių skaidulų naudotoja. „Vtesse“ nori žinoti, ar į šį „BT“ tinklo išplėtimą buvo atsižvelgta jį vertinant, ir teigia, kad „BT“ turėjo būti vertinamas pagal tokius pat kriterijus kaip ir „Vtesse“, kai ji šviesolaidines skaidulas nuomoja iš to paties operatoriaus.

(43) „The Altnet Task Force“, atstovaujanti kitų fiksuotojo ryšio telekomunikacijų operatorių grupei, siūlo pajamų ir sąnaudų metodą taikyti tik reguliuojamoms monopolijoms, apie kurias turima mažai palyginamų nuomos mokesčio duomenų. Ji mano, kad VTĮ turėjo daug duomenų apie nuomos mokesčio vertę, kad įvertintų „BT“ pagal nuomos mokesčio metodą, pvz., „BT“ didmeninių paslaugų linijos nuomos mokesčio (DLNM) tarifus arba jos skelbiamas atsietosios vietinės linijos (AVL) produktų kainas, kurios galėtų būti naudojamos nustatant jos vario kabelių nuomos mokesčio dydį. Ji taip pat mano, kad taikant nuomos mokesčio metodą gali būti nustatomi didesni mokėtini operatorių mokesčiai. Taikant pajamų ir sąnaudų metodą tokio poveikio nėra, kadangi infrastruktūros vertė nustatoma iš anksto, todėl „BT“ sprendimas įjungti neįjungtas skaidulas mokesčių dydžiui reikšmės neturi. „Altnet“ teigimu, šie iškraipymai padarė dar blogesnę įtaką dėl to, kad „BT“ ir VTĮ pasiektas susitarimas buvo taikomas du vertinimo laikotarpius, kurie suteikė didelį pranašumą – didesnį saugumą – aptariamai įmonei, kai „Altnet“ įmonėms tenka teikti daug sąnaudų reikalaujančius apeliacinius skundus ir vesti derybas. „Altnet“ teigia, kad „BT“ tenka 74 % visos mokesčių naštos, susijusios su telekomunikacijų tinklais, o įmonės rinkos dalis yra ne mažesnė nei 80 %.

(44) „Global Crossing“ patvirtina, kad apmokestinimo didinimas (t. y. dėl naujų įjungtų skaidulų) yra naudingas „BT“, nes kai „Global Crossing“ įjungia naują skaidulą, mokesčiai didinami visam grandinės ilgiui nuo jos vartotojo vietos iki pagrindinio tinklo mazgų. „Global Crossing“ teigia, kad dėl nepalankios apmokestinimo tvarkos „BT“ perėmė dalį jos verslo.

(45) Taigi plc ir „Viatel Ltd“ (JK) taip pat teigia, kad naujiems vartotojams prisijungus prie jų tinklų joms didinami mokesčiai, nors jų pagrindiniam konkurentui „BT“ mokesčiai nedidinami. „Net“ yra pateikusi tokį pat teiginį, nurodydama, kad dalis jos verslo galėjo atitekti „BT“ dėl to, kad „BT“ moka mažesnius mokesčius.

(46) Prekybos asociacija UKCTA, balso ir duomenų perdavimo paslaugų rinkoje atstovaujanti su „BT“ konkuruojantiems fiksuotojo ryšio operatoriams, išreiškė nuomonę, kad nekilnojamojo turto apmokestinimo sistemai labai trūksta skaidrumo, kadangi jai būdingi slapti dvišaliai tinklo operatorių ir mokesčių institucijų susitarimai. UKCTA mano, kad „BT“ pasiektas susitarimas įmonei aiškumą ir stabilumą užtikrino dešimčiai metų, o kiti operatoriai negalėjo panašiai prognozuoti savo padėties. Asociacija pažymi, kad nekilnojamojo turto apmokestinimo sistema įtvirtino dominuojančią „BT“ padėtį, kadangi šiai įmonei nustatyti mokesčiai buvo palankesni „BT“ ir todėl nauji rinkos dalyviai negalėjo sąžiningai konkuruoti ir kadangi „BT“, kitaip nei kitiems konkurentams, komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokestis už naujas įjungtas skaidulas tiesiogiai nedidinamas. Tačiau Komisijos prašymu UKCTA nurodė, kad neįmanoma pateikti duomenų, kokio

dydžio mokesčius „Altnet“ operatoriai būtų turėję sumokėti, jei jie būtų buvę vertinami taip pat, kaip ir „BT“.

(47) „GVA Grimley“, teikianti konsultacijas telekomunikacijų įmonių komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčių srityje, kritiškai vertina koregavimo mechanizmo taikymą įmonei „BT“, kuris rodo jos rinkos dalies pokyčius ir kurio taikymas yra neaiškus. „GV Grimley“ teigia, kad visas kitas pagal pajamų ir sąnaudų metodą vertinamas paveldimas turtas paprastai yra iš naujo vertinamas kas penkerius metus, netaikant rinkos dalies mechanizmo. Be to, įmonė abejoja dėl šio rinkos dalies mechanizmo taikymo įmonei „BT“ būdo, pažymėdama, kad sunku nustatyti, kodėl 1995–1999 m. „BT“ mokestinė vertė mažėjo, nors įmonės apyvarta ir pelnas didėjo. „GV Grimley“ taip pat teigia, kad VTĮ skelbė, jog atsietų vario kabelių poros mokestinė vertė yra apie 50 GBP, o „BT“ vietinės linijos vertė sudaro apie 16 GBP (padalijus visą „BT“ mokestinę vertę iš vietinių linijų skaičiaus). Ši neatitiktis turėtų rodyti, kad nustatyta pernelyg maža „BT“ tinklo vertė.

(48) Kai kurie respondentai jau minėjo, o kiti, pvz., „Telewest Broadband“, „Cable and Wireless“ arba „Easynet“, kelia kitus komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčių klausimus, tačiau šie klausimai nėra susiję su sprendime pradėti procedūrą nurodytais dalykais. Pavyzdžiui, kai kurios iš šių įmonių yra susirūpinusios dėl to, kad turto mokestis gali būti taikomas atsižvelgiant į vietinių linijų atsiejimą. Jos taip pat nepatenkintos dėl nustatytų pernelyg didelių komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčių ([9]), kurie kliudo investicijoms, o penkerių metų laikotarpis yra nesuderinamas su telekomunikacijų sektoriaus technologinių pokyčių struktūra ir sparta ([10]). Viena įmonė taip pat teigia, kad kai kurie konkurentai yra neapmokestinami ([11]).

B. **„BT“ ir „Kingston“ pastabos**

„BT“ pastabos

(49) „BT“ pirmiausia paaiškino, kad, skirtingai nuo sprendime pradėti procedūrą pateiktų argumentų, nėra pripažintos vertinimo metodų hierarchijos ir principo, kad nuomos mokesčio metodas, taikomas, jei turima nuomos mokesčio duomenų, yra tinkamiausias metodas. VTĮ naudojamas metodas taikomas pagal vertinamo turto pobūdį ir turimus duomenis. Taigi rinkdamasi metodą VTĮ neturi laisvės veikti savo nuožiūra.

([9]) „Cable and Wireless“, „Telewest“ ir „Viatel“ pastabos.

([10]) „Telewest“ pastabos.

([11]) „Easynet“ pastabos.

(50) Nors „BT“ vertinama pagal skirtingą metodą, diskriminacijos tarp „BT“ ir kitų mokesčių mokėtojų nėra – pagal įstatymą taikomi vienodi kriterijai, visi metodai yra skirti nustatyti spėjamam nuomos mokesčio dydžiui, už kurį tam tikras komercinio naudojimo turtas galėtų būti nuomojamas nuo metų pradžios iki pabaigos.

(51) „BT“ teigia neturinti duomenų, kad nustatyta įmonės paveldimo turto mokestinė vertė suteikė įmonei pranašumą prieš konkurentus, nes jai buvo taikoma mažesnė mokesčio bazė. Vienintelis argumentas, kurį Komisija pateikė šiam teiginiui pagrįsti, yra mokestinių verčių palyginimas apyvartos atžvilgiu.

(52) „BT“ taip pat teigia VTĮ teisingai padarius išvadą, kad pajamų ir sąnaudų metodas buvo vienintelis tinkamas metodas „BT“ tinklui įvertinti pirmiausia dėl to, kad nebuvo pakankamai nuomos mokesčio duomenų, kad būtų galima apskaičiuoti viso „BT“ paveldimo turto mokestinę vertę. Atliekant 1995 m. ir 2000 m. vertinimus, nebuvo duomenų nei apie vietinių linijų ([12]), nei apie didmeninių paslaugų linijos nuomos mokesčius ([13]).

(53) „BT“ teigia, kad apeliacinių skundų nagrinėjimo sistema ar jos taikymas įmonei „BT“ visiškai nebuvo šališki. Visos įmonės turi teisę pateikti apeliacinį skundą ir galimybę pasiekti susitarimą. „BT“ tinklo įvertinimas buvo 1995 m. pateikto apeliacinio skundo dalykas. Vertinimo teisme pasiektas susitarimas dėl šio skundo nebuvo neįprastas ir nereiškia, kad VTĮ turėjo laisvę veikti savo nuožiūra – galimybė pasiekti susitarimą neatleidžia VTĮ nuo įstatyme numatytos jos pareigos pagal spėjamą nuomos mokestį nustatyti paveldimo turto metinio nuomos mokesčio dydį. „BT“ teigimu, taip pat neteisinga sakyti, kad 2000 m. vertės nustatymas buvo pagrįstas 1995 m. įvertinimu ir dešimčiai metų įmonė užsitikrino aiškias sąlygas – dėl teisminio proceso vilkinimo susitarimas dėl 1995 m. įvertinimo buvo įgyvendintas tik 2000 m. Taigi penkerius metus „BT“ padėtis dėl šio įvertinimo buvo neaiški. Tuo pačiu metu buvo susitarta dėl 2000 m. registro.

(54) „BT“ nurodė, kad penkerių metu laikotarpiu nauja vertė gali būti nustatoma esant „esminiams sąlygų pokyčiams“ (toliau – ESP). Buvo manyta, kad kasmetinio rinkos dalies koregavimo mechanizmas yra veiksmingas būdas grynajam tokių kasmetinių ESP poveikiui atspindėti ([14]).

([12]) Pirmasis atsietosios vietinės linijos nuomos mokesčio tarifas taikomas nuo 2001 m. gegužės 31 d., gerokai vėliau nei atitinkami pirmesni vertinimai – 1993 m. balandžio 1 d. ir 1998 m. balandžio 1 d.

([13]) Pirmosios buvo pateiktos 2001–2002 m. reguliavimo ataskaitos, kuriose buvo nurodyti perleidimo mokesčiai už „BT“ prieigos paslaugas.

([14]) Šio rinkos dalimi pagrįsto mechanizmo duomenys yra aiškinami JK valdžios institucijų pastabų aprašyme.

(55) Todėl „BT“ nurodė, kad Komisijos sprendime pradėti tyrimo procedūrą buvo neteisingai teigiama, esą neatsižvelgiama į jokį „BT“ infrastruktūros vertės padidėjimą – iš tikrųjų „BT“ vertė buvo ir mažinama, ir didinama atsižvelgiant į tai, ar „BT“ vertę didinantys veiksniai buvo svaresni nei vertę mažinantys veiksniai ([15]).

(56) „BT“ teigia, jog matyti, kad įmonei „Vtesse“ taikoma naujos vertės nustatymo sistema yra pagrįsta tais pačiais principais, nors taikoma skirtingai – naujos naudojamos skaidulos papildo jos paveldimą turtą ir yra vertinamos kaip jos dalis. „Vtesse“ atveju rinkos dalis nėra tinkama priemonė mokestinės vertės pokyčiams vertinti, nes dėl mažos „Vtesse“ rinkos dalies visi pokyčiai gali būti nedideli.

(57) Galiausiai, jei Komisija nuspręstų, kad „BT“ iš tikrųjų gavo valstybės pagalbą, „BT“ teigimu, Komisija negalėtų reikalauti grąžinti šios pagalbos, nes įmonė turi teisėtų lūkesčių, kad visa tokia pagalba buvo teisėta arba antraip – kad tai buvo egzistuojanti pagalba.

„Kingston“ pastabos

(58) „Kingston“ teigimu, Komisija nenustatė, kad buvo suteiktas pranašumas, – ji nenurodė, kad „BT“ ir „Kingston“ turėjo naudos iš išskirtinio mokesčių naštos sumažinimo arba kad kitiems operatoriams vertė buvo išskirtinai didinama. Ji pažymi, kad dėl „Kingston“ Komisija neturi duomenų, kaip įmonė buvo apmokestinama.

(59) „Kingston“ mano, jog vieninteliai duomenys, rodantys, kad jai galėjo būti suteiktas pranašumas, yra „BT“ ir „Vtesse“ mokesčių ir pajamų santykio skirtumas. Tačiau šis santykis yra nesvarbus nekilnojamojo turto mokesčiui, nes tai nėra pajamų mokestis. Kad toks santykis būtų svarbus, „Vtesse“ ir „Kingston“ arba „BT“ turėtų būti tiesiogiai palyginamos įmonės, bet dėl skirtingo įmonių dydžio, apyvartos ir ekonominės veiklos taip nėra. Galiausiai jos skaičiavimu, „Vtesse“ mokesčių ir pajamų santykis yra 0,39 %, o jos pačios mokesčių ir pajamų santykis tariamai yra 4,5 % ([16]).

(60) Ji nepripažįsta, kad taikant kelis metodus „Kingston“ yra suteikiamas išskirtinis pranašumas. Jos nuomone, vertinimo procese VTĮ turi tam tikrą laisvę veikti savo nuožiūra, tačiau ši laisvė nėra visiškai neribota – įstaiga priima sprendimus pagal paveldimo turto pobūdį ir duomenų pobūdį, be to, ji turi remtis didelės apimties precedentų teise. Neįmanoma įrodyti, kad pajamų ir sąnaudų metodas yra palankesnis įmonėms „BT“ ir „Kingston“, kadangi nuomos mokesčio metodas joms netaikytinas, o įmonei „Vtesse“ pajamų ir sąnaudų metodas netaikytinas, nes įmonė nepelninga.

(61) Be to, „Kingston“ teigia, kad nėra duomenų apie konkurencijos iškraipymą, nenurodomi kiti su „Kingston“ konkuruojantys operatoriai. Ji pateikia papildomą teisinį argumentą, kad visa galima pagalba, teikiama taikant JK apmokestinimo sistemą, būtų esama pagalba.

IV. JUNGTINĖS KARALYSTĖS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ PASTABOS

(62) JK valdžios institucijos teigia, kad apmokestinimo sistema yra vienoda įstatymo nustatyta sistema, Anglijoje ir Velse taikoma visam nevietiniam paveldimam turtui, jos tikslas – nustatyti bendrą patalpų vertės nustatymo standartą. Šis standartas – tai prognozuojamas nuomos mokestis, už kurį paveldimas turtas gali būti nuomojamas nuo metų pradžios iki pabaigos, atsižvelgiant į tam tikras įstatyme nurodytas prielaidas dėl paveldimo turto remonto būklės ir spėjamos nuomos sąlygų.

(63) Šią vertę nustato VTĮ, kurioje kaip specialistai dirba kvalifikuoti atestuoti vertintojai ir kuri, kaip numatyta įstatyme, atlieka nepriklausomą vertinimą. Jos sprendimus vertina nepriklausomas Vertinimo teismas, toliau – Žemės teismas ir Apeliacinis teismas.

(64) Be to, JK valdžios institucijos nurodo, kad norėdama nustatyti spėjamą šio nuomos mokesčio dydį VTĮ gali taikyti kelis metodus. Šių vertinimo metodų tikslas vienas – nustatyti spėjamą nuomos mokesčio dydį. Jei metodai tinkamai taikomi, pagal juos visus turi būti gautas vienodas rezultatas. Keli metodai taikomi, norint atsižvelgti į įvairias sąlygas, kurioms taikomi mokesčiai. Tinkamas vertinimo metodas pasirenkamas ne savo nuožiūra – jis priklauso nuo paveldimo turto ir turimų duomenų pobūdžio. Taigi, pavyzdžiui, jei turtas naudojamas nesiekiant pelno (ligoninės, mokyklos), pajamų ir sąnaudų metodas netaikomas, ir VTĮ gali priimti sprendimą, kad tinkamiausias metodas – tai rangovo bazinis metodas.

4.1. Įmonėms „BT“ ir „Kingston“ taikomo metodo pasirinkimas

(65) JK valdžios institucijos teigia, kad pajamų ir sąnaudų metodas buvo vienintelis, pagal kurį galima vertinti „BT“ ir „Kingston“ paveldimą turtą. Jos nurodo, kad VTĮ neprik-

([15]) Todėl 2003 m. „BT“ mokestinė vertė Anglijoje buvo padidinta nuo 443,5 mln. GBP iki 447,5 mln. GBP. 2004 m. Anglijoje ši vertė padidėjo iki 450,6 mln. GBP.

([16]) 2000 m. registre „Kingston“ paveldimo turto pagal pajamų ir sąnaudų metodą nustatyta vertė Halio aglomeracijos teritorijoje sudarė 5,1 mln. GBP. „Kingston“ teigia, kad toje teritorijoje gauta apyvarta siekė maždaug 50 mln. GBP. Taikant atitinkamą 44 % koeficientą, mokesčių ir pajamų santykis sudarytų apie 4,5 %.

lausomų ekspertų grupė ([17]), vertinusi šių įmonių paveldimą turtą visais vertinimo laikotarpiais, įskaitant 2005–2010 m., padarė išvadą, kad nebuvo pakankamai duomenų pagal nuomos mokesčio metodą „BT“ ir „Kingston“ tinklų mokestinei vertei nustatyti. Šiai išvadai svarstomoje byloje pritarė Vertinimo teismas ([18]). Abi įmonės taip pat pažymi, kad pajamų ir sąnaudų metodas yra vienintelis, galintis parodyti išskirtinį „BT“ visos rinkos aprėpties pranašumą.

(66) JK valdžios institucijos teigia, kad nuomos mokesčio metodas nebuvo taikytinas „BT“ ir „Kingston“. Šiuo atžvilgiu jos pirmiausia pabrėžia, kad galimybė gauti nuomos mokesčio duomenis turi būti vertinama atliekant vertinimą. Taigi, pavyzdžiui, galimybė taikyti nuomos mokesčio metodą 1995–2000 m. laikotarpiui gali būti svarstoma remiantis informacija, kuri buvo turima pirmesnio vertinimo termino metu, t. y. 1993 m. balandžio 1 d. Todėl JK valdžios institucijos teigia, kad trečiosios šalys ir Komisija klysta manydamos, esą šiuo metu turimi rinkos duomenys yra svarbūs nustatant, ar 1995 ir 2000 m. registrai galėjo būti sudaryti remiantis nuomos mokesčio metodu.

(67) Dėl to rengiant 1995 m. registrus buvo galima atsižvelgti tik į 1993 m. turėtą informaciją. Priimdama sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, Komisija pasiūlė du galimus nuomos mokesčio duomenų šaltinius: „BT“ gautas nuomos mokestis už įmonės infrastruktūros nuomą arba perkėlimo kainos tarp „BT“ mažmeninių paslaugų ir didmeninių paslaugų skyrių. JK valdžios institucijos teigia, kad 1993 m. VTĮ negalėjo taikyti nė vieno iš šių principų. 1993 m. „BT“ nenuomojo jokios didesnės savo infrastruktūros dalies, be to, jos struktūroje nebuvo atskirų mažmeninių ir didmeninių paslaugų skyrių.

(68) Kalbant apie 2000 m. registrą, remiantis 1998 m. turėtais duomenimis, JK valdžios institucijos pripažįsta, kad iki tos datos buvo nepakankamai nuomos mokesčio už šviesolaidinių skaidulų tinklus, kuriais operatoriai galėjo pradėti naudotis pagal vadinamąsias neatimamos naudojimo teisės (NNT) sutartis, duomenų. Tačiau šie duomenys buvo riboti ir taikomi tik šviesolaidinių skaidulų tinklams, kurie naudojami didelių apimčių paslaugoms teikti, todėl jie susiję tik su ribota „BT“ paveldimo turto dalimi. Institucijos taip pat pripažįsta, kad 1998 m. veikė atskiri mažmeninių ir didmeninių paslaugų skyriai, tačiau prieigos paslaugos, kurios sudaro didelę „BT“ veiklos dalį, buvo teikiamos pagal principą „iš taško į tašką“ be perkėlimų į kitus skyrius. Jos, be kita ko, pripažįsta, kad perkėlimo atsiskaitymai negalėjo būti naudojami vertinant visą „BT“ tinklą.

(69) 2005 m. registrui galioja tos pačios pirmiau išdėstytos pastabos. JK valdžios institucijos taip pat nepripažįsta, kad, priešingai „Altnet“ pateiktai nuomonei, AVL nuomos tarifai suteikia visus nuomos mokesčio duomenis, kuriais remiantis galėjo būti vertinamas „BT“ paveldimas turtas. Pavyzdžiui, DLNM tarifas buvo taikomas nuo 2002 rugpjūčio mėn. Tai yra produktas, kurį „BT“ turi teikti kitiems telekomunikacijų operatoriams ir kuris suteikia jiems galimybę teikti linijų nuomos ir skambučių paslaugas vartotojams „BT“ vietiniame tinkle. Tačiau telekomunikacijų paslaugų teikėjo mokėjimai įmonei „BT“ nėra lygūs vietinio tinklo nuomos mokesčiui. Tai mokestis už paslaugą, nes „BT“ *inter alia* yra atsakinga už linijos eksploatavimą, telefono stočių aprūpinimą, sąskaitų pateikimą, mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą, gedimų šalinimą, porų stiprinimo įrangą ir elektros energijos tiekimą. Dėl to JK valdžios institucijos teigia, kad, skirtingai nei mano „Vtesse“ ir „Altnet“, toks mokestis negali būti lygus nuomos mokesčiui už vieną vietinę liniją. Jos daro tokią pat išvadą dėl skambučių ir prieigos paslaugų tarifo, kuris buvo DLNM produkto prototipas ir nuo 1998 m. apėmė tokias pat paslaugas kaip ir DLNM. Be to, „BT“ didmeninių paslaugų linijos ir atsietosios vietinės linijos nuomos mokesčio tarifus reguliuoja OFCOM. Tai nėra rinkos nuomos mokesčiai ir jie, kaip nuomos mokesčio duomenys, negali turėti didelės įtakos šiems tarifams ([19]). Taigi VTĮ teigia neturinti nuomos mokesčio duomenų apie pagrindines „BT“ ir „Kingston“ tinklų, t. y. jų vietinės prieigos tinklų, dalis.

(70) Be to, JK valdžios institucijos nurodė, kad nuomos mokesčio duomenys, naudojami taikant nuomos mokesčio metodą telekomunikacijų operatoriams, išskyrus „BT“ ir „Kingston“, negali būti naudojami šių dviejų įmonių paveldimo turto vertei nustatyti. „BT“, „Kingston“ ir kiti telekomunikacijų operatoriai yra labai nepalyginami. „BT“ ir „Kingston“ tinklai pirmiausia yra vietos prieigos tinklai, „BT“ atveju aptarnaujantys milijonus žmonių, o daugelio kitų telekomunikacijų operatorių tinklai pirmiausia yra pagrindiniai tinklai, aptarnaujantys nedaug vartotojų, perkančių didelės vertės ir apimties paslaugas. Paveldimo turto vertei reikšmės turi keli veiksniai, įskaitant turto funkciją, jo fizinį išdėstymą, dydį ir veikimo reguliavimo sąlygas. Taigi, atsižvelgiant į paveldimo turto skirtumus ir nepakankamą palyginamumą, telekomunikacijų operatorių nuomos mokesčio duomenys, pvz., apie jų šviesolaidinių skaidulų tinklą, negali būti tiesiogiai taikomi „BT“ ir „Kingston“. Remdamosi tuo pačiu argumentu, JK valdžios institucijos

([17]) Šią grupę sudarė organizacijos „National Economic Research Associates“ (NERA) specialistai konsultantai, kurie VTĮ užsakymu turėjo parengti modelį, pagal kurį būtų skaičiuojamos būsimos „BT“ pajamos ir veiklos sąnaudos.

([18]) „British Telecommunications plc.“ prieš Centrinį vertinimo biurą, 1998 m. kovo 19 d.

([19]) JK valdžios institucijos cituoja bylą „Liaudies sąjungos vertinimo komitetas prieš *Roberts*“ (1922 m.) 2 AC 93.

teigia, kad, skirtingai nuo Komisijos sprendime nurodyto pasiūlymo pradėti procedūrą, kabelinių televizijų bendrovių pateikti nuomos mokesčio duomenys negali būti taikomi „BT“ arba „Kingston“.

(71) JK valdžios institucijos teigia, kad yra pasiūlytas netinkamas principas, jog „BT“ paveldimo turto dalys galėjo būti įvertintos remiantis iš kitų tinklų gautais nuomos mokesčio duomenimis ir likusi dalis – pagal pajamų ir sąnaudų metodą. Pagal tokį principą būtų galima daryti prielaidą, kad yra skirtingos visų atskirų „BT“ įmonės teikiamų paslaugų fizinės tinklo dalys. Tačiau JK valdžios institucijos pažymi, kad pagal Didžiosios Britanijos precedentų teisę dėl komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčio taikymo ([20]) to paties subjekto naudojamas gretimai esantis turtas, pvz., „BT“ ir „Kingston“ tinklai, turi būti vertinamas kaip vienas paveldimas turtas. Skaidant vieno subjekto naudojamą turtą, būtų iškraipytas vertinimas, kadangi turto dalių vertės suma retai yra lygi viso turto vertei.

(72) Kalbant konkrečiau, neįmanoma išskaidyti „BT“ pagrindinio magistralinio maršruto, didelės apimties šviesolaidinių skaidulų tinklo, kuris konkuruoja su „Vtesse“ teikiamomis paslaugomis, ir nustatyti jo mokestinę vertę pagal konkuruojančių telekomunikacijų paslaugų teikėjų mokamą nuomos mokestį. Taip yra dėl to, kad ta pati infrastruktūra taip pat yra naudojama mažos apimties telefonijos paslaugoms teikti 29 milijonams „BT“ vartotojų vidaus rinkoje. „BT“ arba „Kingston“ tinklai negali būti fiziškai padalyti į atskirus vienetus, kurie būtų atskirai nuomojami arba naudojami, nes jie fiziniu ir funkciniu požiūriu yra integruoti.

(73) Visais atvejais, net jei būtų įmanoma nustatyti atskirų „BT“ ir „Kingston“ paveldimo turto dalių vertę pagal kitokį nei pajamų ir sąnaudų metodą, vis tiek būtų nelengva nustatyti likusios turto dalies vertę, kadangi pajamų ir sąnaudų metodas gali būti taikomas tik visam šių įmonių tinklui.

4.2. Pajamų ir sąnaudų metodo taikymas „BT“ ir „Kingston“

(74) JK valdžios institucijos pateikė išsamius pajamų ir sąnaudų metodo taikymo „BT“ ir „Kingston“ būdo paaiškinimus.

([20]) Žr., pvz., *Brewin (VO) prieš Railway Executive* (1952 m.) 45 R&IT 553.

„BT“ vertinimas

(75) Vertinimus atlieka nepriklausomi ekspertai pagal bendrąsias pajamų ir sąnaudų metodo taikymo taisykles ([21]). Nors vertinimo modelis ir gauti apskaičiavimai yra sudėtingi, tolesnėse dalyse trumpai apžvelgiami 1995–2000 m. laikotarpiu atlikti įvertinimai.

(76) Pagal pajamų ir sąnaudų vertinimo metodą iš prognozuojamų pajamų, susijusių su apmokestinamu „BT“ paveldimo turto naudojimu, yra atskaitomos atitinkamos sąnaudos. VTĮ užsakymu specialistai konsultantai (angl. *National Economic Research Associates,* NERA) rengė modelį, pagal kurį turėtų būti skaičiuojamos būsimosios penkerių metų laikotarpio pajamos ir veiklos sąnaudos, susijusios su centriniame registre nurodyto „BT“ paveldimo turto Anglijoje ir Velse kartu su Škotijoje ir Šiaurės Airijoje likusia tinklo dalimi naudojimu. JK valdžios institucijos pateikė trumpą NERA modelio aprašymą ir pagrindinius 1995, 2000 ir 2005 m. įvertinimų duomenis.

(77) NERA modelio tikslas buvo rengti pajamų ir veiklos sąnaudų, kurios gali būti gaunamos ir patiriamos iš „BT“ tinklo visoje Jungtinėje Karalystėje, prognozes, atsižvelgiant į penkerių metų mokesčių prognozę. Pagal ją numatyta „BT“ tinklo mokestinės dalies nuoma 1993 m. balandžio 1 d., bet atsižvelgiant į įmonės tinklo ir konkuruojančių tinklų fizinę būklę bei kitas fizines sąlygas, kurios buvo 1995 m. balandžio 1 d. NERA modelis buvo parengtas remiantis faktinėmis pajamomis ir veiklos sąnaudomis, kurios gaunamos ir patiriamos metais iki pirmesnio vertinimo termino ir kurias žinotų spėjami nuomininkai. Siekiant gauti išsamių duomenų penkerių metų prognozei apie visos telekomunikacijų rinkos pokyčius ir „BT“ dalį šioje rinkoje, buvo naudojami didelės apimties praeities statistiniai duomenys.

(78) „BT“ atveju VTĮ nusprendė naudoti penkerių metų laikotarpio pajamų ir sąnaudų prognozę, bet ne įprastą vienerių metų prognozę. JK valdžios institucijos nurodė, kad tam tikromis aplinkybėmis taikant pajamų ir sąnaudų metodą galima vertinti kelerių ateinančių metų pelningumą, nes vienerių metų veikla gali neatspindėti veiklos ateityje. Dėl „BT“ VTĮ tikėjosi, kad, vertinant pirmesnio vertinimo termino metu, būsimam pelningumui įtaką gali padaryti galima didesnė konkurencija, norminė kainų kontrolė, didelis konkurentų tinklų plėtimasis ir siūlomų paslaugų rūšių pokyčiai. Dėl to penkerių metų laikotarpio pelningumo prognoze pagrįstas metodas buvo reikalingas nustatyti nuomos mokesčio dydžiui, kurį spėjamas nuomi-

([21]) Nevietinių mokesčių nustatymas pagal pajamų ir sąnaudų metodą. Rekomendacinis pranešimas – 1997 m. liepos mėn. Paskelbė Karališkoji atestuotųjų vertintojų įstaiga (RICS).

ninkas pirmesnio vertinimo termino metu būtų pasirengęs mokėti už „BT“ tinklą per tą laikotarpį ([22]).

(79) Atliekant pajamų ir sąnaudų vertinimą, apskaičiavus prognozuojamas penkerių metų pajamas ir veiklos sąnaudas reikia atskaičiuoti spėjamo nuomininko prognozuojamas sąnaudas ilgalaikiam turtui įsigyti per penkerių metų prognozės laikotarpį, susijusias su objektais, kurie nėra paveldimo turto dalis, bet yra reikalingi prognozuojamoms pajamoms gauti. Šie objektai skirstomi į dvi kategorijas: a) neapmokestinamoji įranga ir mašinos, įsigyjamos per penkerių metų laikotarpį, kad būtų pakeista turima įranga arba kitais tikslais, ir b) tinklo papildymai, kurių 1995 m. balandžio 1 d. nebuvo, tačiau kurie turi būti padaryti per penkerius metus.

(80) Toliau yra prognozuojamas apyvartinio kapitalo pokytis kiekvienais prognozuojamo penkerių metų laikotarpio metais. Metinis pokytis yra atimamas iš pirmiau apibrėžtų pajamų be sąnaudų ir ilgalaikio turto įsigijimo sąnaudų. Taip gaunamas dalomas balansas, susidedantis iš visos nuomos mokesčio sumos ir nuomininkui reikalingo grynųjų pinigų srauto. Toliau apskaičiuojama nuomininkui reikalingo pinigų srauto suma.

(81) Tai yra derama nuomininko kapitalo grąža metų pradžioje, koreguojama pagal to kapitalo pokytį per metus. Nuomininko kapitalas spėjamos nuomos pradžioje susideda iš apyvartinio kapitalo ir materialiojo turto, konkrečiai neapmokestinamosios įrangos ir mašinų. Kasmet skaičiuojamas viso nuomininko kapitalo pokytis. Materialiojo turto vertės keičiasi kasmet dėl keičiamo turto sąnaudų pokyčių, esamo turto amortizacijos, naujo ar keičiamo turto įsigijimo. Šie pokyčiai buvo prognozuojami penkeriems metams.

(82) Derama nominali nuomininko grąžos norma siekė 16,2 % ([23]). Tai yra nominali „BT“ kapitalo vidutinė svertinė vertė (toliau – SVV), nustatyta atitinkamo pirmesnio vertinimo termino metu – 1993 m. balandžio 1 d. Taip yra apskaičiuojamas metų pabaigoje nuomininkui reikalingas grynųjų pinigų srautas. Kadangi pajamos, sąnaudos ir sąnaudos ilgalaikiam turtui įsigyti yra gaunamos ir patiriamos visus metus, kaip ir visus metus mokama nuoma, metų pabaigoje reikalinga grynųjų pinigų srauto suma nurodoma pusmečio laikotarpiams, taikant 16,2 % šešių mėnesių esamos vertės normą.

(83) Derama nuomininko grynųjų pinigų srauto suma atskaitoma iš dalomo balanso, paliekant likutinį grynųjų pinigų kiekį kiekvieniems metams, nes tas lėšų kiekis gaunamas iš visus metus vykdomų operacijų. Tuomet kiekvienų metų grynųjų pinigų srauto esamos vertės (taikant 16,2 % normą) yra sudedamos ir padalijamos iš esamos vertės normų sumos (ji yra lygi penkerių metų pirkimui, taikant 16,2 % normą).

(84) Gautas rezultatas, 700 636 855 svarai sterlingų, – tai apskaičiuota siūloma nuomos mokesčio suma, kurią spėjamas nuomininkas galėtų mokėti, kad gautų 16,2 % kapitalo investicijų, kurias jis neišvengiamai turės daryti, norėdamas gauti pajamų, kuriomis būtų pagrįstas jo nuomos mokesčio pasiūlymas, grąžą. Priešpaskutinis vertinimo etapas – tai JK bendrosios daugiau nei 700 mln. GBP vertės padalijimas tarp Anglijos ir Velso. Nesant jokių tiesioginių duomenų apie telekomunikacijų paslaugų srautą kiekvienoje iš Jungtinės Karalystės dalių, buvo padaryta prielaida, kad ši vertė būtų tiksliausiai padalyta pagal ekonominės veiklos pasiskirstymą tarp Jungtinės Karalystės sudedamųjų dalių. Remiantis tokiais duomenimis, 84,8 % bendrosios vertės JK atiteko Anglijai, 4,2 % – Velsui.

(85) Atliekami apskaičiavimai apima turtą, kuris įmonei „BT“ priklauso nuosavybės teise ir kurį ji naudoja, bet kuris neįtrauktas į Centrinį paveldimo turto registrą. Šį turtą buvo galima vertinti tiesiogiai pagal nuomos mokesčio metodą. Jis buvo atskirai įvertintas taip: Anglijoje – 149 167 870 GBP, Velse – 3 822 485 svarai sterlingų. Baigiant vertinimą, šios atskirai įvertintos mokestinės vertės atimamos, kad būtų gauta galutinė mokestinė vertė, kuri nurodoma Centriniame paveldimo turto registre. Anglijoje ji sudarė 445 mln. GBP, Velse – 25 mln. GBP.

(86) Toks pat metodas buvo taikomas kitiems dviem vertinimo laikotarpiams, remiantis „BT“ 1997–1998 m. faktinėmis sąskaitomis 2000–2005 m. laikotarpiui, ir 2002–2003 m. faktinėmis sąskaitomis 2005–2010 m. laikotarpiui. VTĮ taikė 14,25 % deramą nuomininko kapitalo investicijų grąžą 2000–2005 m. laikotarpiui ir 12,25 % kapitalo investicijų grąžą 2005–2010 m. laikotarpiui. Šis sumažėjimas rodo infliacijos pokyčius.

(87) Taikant pajamų ir sąnaudų metodą, nuo 1995 m. buvo apskaičiuotos šios „BT“ mokestinės vertės:

Registras	Anglija	Velsas
1995–2000 m.	445 mln. GBP	25 mln. GBP
2000–2005 m.	467 mln. GBP	26 mln. GBP
2005–2010 m.	530 mln. GBP	24 mln. GBP

([22]) Reikia pažymėti, kad nors spėjamos nuomos laikotarpis trunka nuo metų pradžios iki pabaigos, negalima daryti prielaidos, kad nuoma truks tik vienerius metus. Priešingai, reikia daryti prielaidą, kad galima pagrįstai tikėtis jos tęsimo. Žr. *R* prieš *South Staffordshire Waterworks Co* (1865 m.) 16QBD359 370.

([23]) Tikroji vertė – 12,27 %.

(88) Konkrečiai dėl 1995–2000 m. vertinimo laikotarpio JK valdžios institucijos pripažįsta, kad pajamų ir sąnaudų metodo taikymas „BT“ tuo laikotarpiu buvo susitarimo, pasiekto po penkerius teisminių ginčų ir vėliau – derybų metus, objektas. VTĮ turi teisę siekti susitarimo, kuris taikant nekilnojamojo turto mokestį yra įprasta praktika ([24]). Ji negali pasiekti susitarimo, remdamasi neteisinga mokestine paveldimo turto verte. JK valdžios institucijos pabrėžia, kad su „BT“ pasiektas susitarimas patvirtina, jog įmonės paveldimas turtas turėjo būti vertinamas pagal pajamų ir sąnaudų metodą, o ne pagal rangovo bazinį metodą, ir kad tam pritarė „BT“, taigi pagal šį metodą buvo nustatyta mokestinė vertė, kuri buvo gerokai didesnė už „BT“ norimą vertę.

(89) Kalbant apie „Vtesse“ teiginį, kad po Vertinimo teismo sprendimo ([25]) VTĮ ir „BT“ susitarė dėl „BT“ tinklo mokestinės vertės, kuri buvo 15 % mažesnė nei pradžioje VTĮ nustatyta vertė, JK valdžios institucijos nurodė, kad šis skirtumas atsirado dėl to, kad po Vertinimo teismo sprendimo atliktas įvertinimas buvo gautas dėl nuodugnesnės analizės. Rengdamasi atlikti pirmąjį vertinimą, kuris buvo svarstytas Vertinimo teisme, VTĮ ir jos ekonominis patarėjas NERA negalėjo gauti visų duomenų apie „BT“ buvusias pajamas, kainas, veiklos apimtis ir sąnaudas, nes pirmiausia jos neturėjo priemonių priversti „BT“ atskleisti šią informaciją. „BT“ apskundė sprendimą Žemės teisme, kuriame byla svarstoma *de novo* ([26]). Be to, tame procedūros etape VTĮ galėjo duoti nurodymą suteikti informaciją ir gauti atitinkamą informaciją iš „BT“. Ypač dėl 2000 m. įvertinimo VTĮ ir NERA galėjo gauti svarbių duomenų, kurių jos neturėjo 1997 m., pvz., visą informaciją apie „BT“ 1992–1993 m. pajamas ir sąnaudas, iki pirmesnio vertinimo termino parengtą „BT“ penkerių metų verslo planą ir ankstesnius duomenis apie linijų ir skambučių kiekį bei skirtųjų linijų kiekį ir kainas. Ši nauja informacija turėjo įtakos visoms pagrindinėms įvertinimo dalims, įskaitant pajamų ir veiklos sąnaudų prognozę, būsimas sąnaudas ilgalaikiam turtui įsigyti ir spėjamą deramą nuomininko pelną.

(90) Dėl kai kurių pokyčių mokestinė vertė padidėjo. Tam įtakos turėjo šie veiksniai:

— VTĮ galiausiai naudojo 12,27 % deramą realią nuomininko grąžos normą vietoj pradžioje Vertinimo teismo patvirtintos 12,5 % normos,

— nustatant naują nuomininko sąnaudų, skirtų neapmokestinamajam turtui įsigyti, vertę ji buvo labai sumažinta, ypač dėl „BT“ suteiktos informacijos apie 1993 m. verslo planą, kuris 1997 m. nebuvo pateiktas,

— 1992–1993 m. sąnaudos darbuotojų atleidimui sumažėjo nuo 50 000 GBP iki 33 900 GBP vienam darbuotojui.

(91) Didžiausią įtaką vertės sumažėjimui turėjo pakeista būsimų pajamų ir sąnaudų prognozė. Pagal ją pirmųjų metų pelno prognozė buvo padidinta, bet sumažinta paskesniais metais, palyginti su 1997 m. įvertinime panaudotomis prognozėmis. Tiksliau šie pokyčiai gali būti priskirti tokiems veiksniams:

— 1997–1998 m. viršutinės kainos ribos X faktorius ([27]) iš −4,5 % buvo pakeistas į −7,5 %, nes 1997 m. nustatytas −4,5 % faktorius, panaudotas 1997 m. įvertinimui, negalėjo būti pagrįstai prognozuojamas pirmesnio vertinimo termino metu,

— prieigos deficito per minutę metinio sumažėjimo prognozė ([28]) buvo padidinta nuo - 3 % iki - 12 %, kadangi 1997 m. prognozėje nebuvo pakankamai atsižvelgta į prieigos deficito apimties sumažėjimą, kai telefono linijų kainos didėjo sparčiau nei sąnaudos,

— 1997 m. įvertinime VTĮ ir NERA nurodė manančios, kad vidaus skirtųjų linijų kainos didės dėl infliacijos. Ši nuomonė nebuvo pagrįsta skirtųjų linijų pirmesnių kainų duomenimis, kuriuos vėliau pateikė „BT“, taigi buvo manoma, kad 2000 m. įvertinime šios kainos bus nepakitusios,

— 2000 m. įvertinime buvo suteikta lengvata papildomoms samdomų paslaugų sąnaudoms padengti.

(92) Bendras šių veiksnių poveikis – gauta galutinio įvertinimo suma buvo mažesnė, nei 1997 m. iš pradžių apskaičiavo VTĮ.

([24]) Pavyzdžiui, dėl 2000–2005 m. mokesčių registruose esančių įvertinimų buvo pateikta daugiau nei 1,17 mln. apeliacinių skundų, iš kurių apie 845 tūkst. buvo atsiimti arba buvo pasiektas susitarimas.

([25]) Žr. 18 pastabą.

([26]) 13 savaičių šis apeliacinis skundas Žemės teisme buvo nagrinėjamas visiškai *de novo*, jį nagrinėjo dviejų vertintojų narių ir karališkasis advokatas. Tuo tarpu Vertinimo teisme specialaus išsilavinimo neturinčių atstovų kolegija skundą nagrinėjo keturias savaites.

([27]) „BT“ pagrindinių mažmeninių telekomunikacijų paslaugų kainos buvo reguliuojamos norminiais aktais. Atitinkamais metais „BT“ reguliuojamų mažmeninių paslaugų kainų pokytis negalėjo viršyti RPI-X, kai RPI – metinis procentinis pokytis visame ekonominiame mažmeninės kainos indekse. X faktorių nustatė OFCOM. 1992 m. OFCOM nustatė, kad nuo 1993–1994 iki 1996–1997 m. X faktoriaus vertė kasmet sieks 7,5 %.

([28]) „BT“ prieigos deficitas – tai teikiant telefono linijas patirtas nuostolis.

(93) Galiausiai, kai pradėdama tyrimo procedūrą Komisija iškėlė klausimą, ar pagal pajamų ir sąnaudų metodą yra tinkamai atsižvelgiama į galimą įmonių, kurioms taikomas šis metodas, nepakankamą veiklos veiksmingumą ir mažesnį pelningumą, JK valdžios institucijos atsakė, kad vertinimas atliekamas taikant vidutinį veiksmingumo lygį. Kai yra duomenų, kad veiklos veiksmingumas mažesnis už vidutinį, pajamų ir sąnaudų metodą taikantis vertintojas turi koreguoti teisingų vidutinių pajamų ir sąnaudų prognozę. JK valdžios institucijos teigia turinčios duomenų, kad „BT“ veiklos veiksmingumas yra vidutinio lygio ([29]), todėl buvo manyta, kad, norint teisingai nustatyti įmonės paveldimo turto vertę, toks koregavimas nereikalingas. Dėl universaliųjų paslaugų teikimo įsipareigojimų (toliau – UPĮ) ir jų įtraukimo į „BT“ vertinimą, JK valdžios institucijos nurodė, kad tokiems įsipareigojimams speciali lengvata netaikoma. UPĮ sąnaudos yra įtraukiamos į bendrą ilgalaikio turto įsigijimo, reikalingo tinklo plėtrai, sąnaudų prognozę ir į bendras veiklos sąnaudas. Padidėjusios pajamos, gautos aptarnaujant vartotojus pagal UPĮ ir išplėtus paslaugų asortimentą dėl UPĮ, jei toks yra, yra įtraukiamos į pajamų prognozę.

„Kingston“ vertinimas

(94) Panašus, bet daug paprastesnis parengtas principas dėl pajamų ir sąnaudų metodo buvo taikomas įmonei „Kingston“. Pajamų iš paveldimo turto naudojimo per penkerius metus prognozavimo modelis nebuvo parengtas. Toks principas buvo taikomas, nes Halio aglomeracijos teritorijoje nėra gyventojų aptarnavimo tinklų, konkuruojančių su įmone „Kingston“, nėra kabelinės televizijos, komercinio naudojimo linijų sektoriuje konkurencija yra maža. Dėl stabilesnės padėties „Kingston“ Halio rinkoje buvo nuspręsta, kad penkerių metų prognozė yra nereikalinga.

(95) Vietoj to 1995–2000 m. laikotarpiu buvo atsižvelgiama į faktinę apyvartą ir veiklos sąnaudas, patirtas per trejus metus iki pirmesnio vertinimo termino, ir tuo remiantis buvo daroma prielaida, kad spėjamas nuomininkas galėtų pagrįstai tikėtis metinių maždaug 9,5 mln. GBP grynųjų pajamų neatskaičius nuomos mokesčio. Nustatyta derama nuomininko grąžos norma siekė 12,5 % neapmokestinamojo turto vertės (kuri sudarė 64 mln. GBP), tuomet iš grynųjų pajamų atskaitoma 8 mln. GBP grąža. Nuomai skiriamas 1,5 mln. GBP likutis, kuris tuo laikotarpiu buvo nustatytas kaip „Kingston“ mokestinė vertė. Pagal tokį pat metodą, naudojant turimus 1998 m. ir 2003 m. duomenis, 2000–2005 m. nustatyta mokestinė vertė sudarė atitinkamai 5,1 mln. GBP, 2005–2010 m. – 7 mln. GBP.

4.3. **Naujos vertės nustatymo mechanizmas**

(96) JK valdžios institucijos taip pat pateikė paaiškinimų dėl įmonei „BT“ taikomo naujos vertės nustatymo mechanizmo. Jos nurodė, kad pagal 1988 m. Vietos valdžios finansų įstatymo 6 priedą „BT“, kaip ir visų kitų mokesčių mokėtojų, mokestinė vertė gali būti pakeista, jei penkerių metų vertinimo laikotarpiu įvyksta ESP. Į ESP atsižvelgiama taip, lyg jis vyktų pirmesnio vertinimo termino metu. „BT“ atveju ESP vyksta kasdien arba dėl „BT“ tinklo plėtros (vertę didinantis poveikis), arba dėl konkuruojančių tinklų kūrimo (vertę mažinantis poveikis) ([30]). Teoriškai vertinimas pagal pajamų ir sąnaudų metodą turėtų būti atliekamas kasmet, atsižvelgiant į tai, kaip pirmesnio vertinimo termino metu dėl šių ESP galėjo pasikeisti „BT“ penkerių metų verslo planas. Teikdamos pirmenybę šiam sudėtiniam metodui, JK valdžios institucijos ir „BT“ susitarė dėl pagalbinio koregavimo metodo, pagrįsto „BT“ rinkos dalies pokyčiais, palyginti su įmonės rinkos dalimi, kurią ji turėjo metais iki mokesčių registro sudarymo, ir OFCOM paskelbtais duomenimis.

(97) Ši rinkos dalis buvo apskaičiuota padalijus visų atitinkamų rūšių „BT“ pajamų sumą iš visų atitinkamų rūšių JK fiksuotojo ryšio rinkos pajamų sumos. Atitinkamos pajamų rūšys yra šios: a) vietiniai skambučiai, b) tarpmiestiniai skambučiai, c) tarptautiniai skambučiai, d) skambučiai į judriojo ryšio tinklą, e) kiti skambučiai, f) telefono stoties linijų sujungimas, g) telefono linijų nuoma, h) privačių skirtųjų linijų nuoma šalies viduje (šios pajamos apima rinką, kurioje konkuruoja „BT“ ir „Vtesse“), i) privačių skirtųjų linijų sujungimas šalies viduje, j) tarptautinės privačios skirtosios jungtys, k) sujungimas ir l) tiktai teleksas (1995 m. registre).

(98) Remiantis 2000–2005 m. registro pavyzdžiu, 2000 m. taip apskaičiuota „BT“ rinkos dalis sudarė 68,47 %. 2000 m. įmonės paveldimo turto mokestinė vertė Anglijoje siekė 467 mln. GBP, Velse – 26 mln. GBP. Kitais metais „BT“ rinkos dalis sumažėjo iki 65,03 %. Todėl 2001 m. nustatyta įmonės mokestinė vertė Anglijoje sudarė 467 mln. GBP x 65,03 %/68,47 % = 443 mln. GBP, Velse – 26 mln. GBP x 65,03 %/68,47 % = 24,7 mln. GBP. OFCOM duomenimis,

([29]) JK valdžios institucijos atsižvelgė į tyrimų duomenis, rodančius, kad „BT“ veikla yra veiksminga. Pavyzdžiui, palyginti su JAV vietinių telefono linijų operatoriais, kurių veikla paprastai vertinama kaip pakankamai veiksminga ir apie kurią turimi išsamūs sąnaudų ir veiklos apimties duomenys, „BT“ veiksmingumas siekia arba beveik siekia viršutinę decilę.

([30]) Dalykai, kurie gali būti vadinami esminiais sąlygų pokyčiais, yra apibrėžti 6 priedo 2 dalies 7 punkte. Tai pirmiausia yra „dalykai, darantys įtaką paveldimo turto fizinei būklei arba fiziniam jo naudojimui“, ir „dalykai, darantys įtaką fizinei vietos, kurioje yra paveldimas turtas, būklei“.

kitais metais įmonės rinkos dalis sumažėjo nedaug, tačiau dėl to „BT“ mokestinė vertė nesumažėjo. 2003–2004 m. ir 2004–2005 m. „BT“ rinkos dalis padidėjo atitinkamai iki 67,6 % ir 68,0 %. Palyginti su 2000 m. nustatyta orientacine rinkos dalimi ([31]), nustatytos mokestinės vertės sudarė atitinkamai 447,5 mln. GBP ir 450, 6 mln. GBP ([32]).

(99) Pagal šį metodą 1995–2000 m. ir 2000–2005 m. buvo nustatytos šios vertės:

„BT“	Registras	Anglija	Velsas
1995 04 01	1995 m.	445 mln. GBP	25 mln. GBP
1996 04 01	1995 m.	412 mln. GBP	23 mln. GBP
1997 04 01	1995 m.	392 mln. GBP	22 mln. GBP
1998 04 01	1995 m.	366 mln. GBP	20 mln. GBP
1999 04 01	1995 m.	347 mln. GBP	19 mln. GBP
2000 04 01	2000 m.	467 mln. GBP	26 mln. GBP
2001 04 01	2000 m.	443,5 mln. GBP	24,7 mln. GBP
2002 04 01	2000 m.	443,5 mln. GBP	24,7 mln. GBP
2003 04 01	2000 m.	447,5 mln. GBP	24,9 mln. GBP
2004 04 01	2000 m.	450,6 mln. GBP	25,1 mln. GBP

(100) JK valdžios institucijos nurodė, kad, neturint pakankamai OFCOM duomenų, dviem pirmiesiems laikotarpiams taikytas naujos vertės nustatymo mechanizmas 2005–2010 m. laikotarpiui nebebus taikomas ([33]). Vietoje pirmesnės sistemos JK valdžios institucijos ketina kasmet taikyti visą pajamų ir sąnaudų metodą, kuris atspindės visus fizinius pokyčius, įskaitant naujai įjungtas linijas, tačiau atsižvelgiant į pirmesnio vertinimo termino metu esamas ekonomines sąlygas ([34]). Ši sistema vis dar yra baigiama.

(101) „Kingston“ atveju naujos vertės nustatymo mechanizmas nebuvo taikomas. JK valdžios institucijų teigimu, 1995 m. ir 2000 m. mokesčių registrai nebuvo koreguojami remiantis tuo, kad „Kingston“ Halio aglomeracijos teritorijoje konkuruojančios įmonės nepastatė savo tinklų ir kad „Kingston“ tinklas jau apėmė 100 % šios teritorijos, taigi įmonės tinklas neišsiplėtė.

([31]) Taikant 2000 m. pakoreguotą „BT“ rinkos dalį pagal naujus OFCOM pateiktus duomenis. Ši rinkos dalis sudarė 70,5 %.

([32]) [...]. VTĮ teigia, kad pranešimų srauto praradimas dėl judriojo ryšio telefonijos plėtros nėra esminis 2000 m. registro pokytis.

([33]) Kadangi „BT“ padėtis rinkoje pasikeitė, OFCOM nebeturi tų pačių įgaliojimų rinkti susijusius rinkos duomenis kaip anksčiau.

([34]) Tai reiškia, kad prognozė bus tokia, kokia būtų buvusi parengta laikotarpiui nuo 2003 m. balandžio 1 d., tačiau darant prielaidą, kad fizinės sąlygos (įskaitant fizinę „BT“ ir kitų operatorių tinklų apimtį) nuo tų metų, kuriais buvo nustatyta nauja vertė, pradžios nepasikeitė.

4.4. **Pranašumo suteikimas**

(102) JK valdžios institucijos pirmiausia pabrėžia, kad taikant visus vertės nustatymo metodus turi būti gautas vienodas rezultatas – spėjamas nuomos mokestis, kuris būtų mokamas už paveldimą turtą. Todėl tai, kad vienas vertės nustatymo metodas buvo taikomas „BT“ ir „Kingston“, ir kitoks metodas – kitiems telekomunikacijų operatoriams, neįrodo, kad pirmosioms dviem įmonėms galėjo būti suteiktas pranašumas.

(103) Jos mano, jog yra du būdai įrodyti, kad buvo taikomas išskirtinis pranašumas:

a) įrodžius, kad pajamų ir sąnaudų vertės nustatymo metodą taikant telekomunikacijų operatoriams, išskyrus „BT“ ir „Kingston“, galėjo būti nustatyta mažesnė mokestinė vertė, nei pagal nuomos mokesčio metodą nustatyta vertė, kad būtų įrodyta, jog pajamų ir sąnaudų metodas turi trūkumų arba pagal jį sistemingai nustatoma mažesnė vertė;

b) arba įrodžius, kad taikant teisingus ir tinkamus palyginimus, kitiems operatoriams buvo nustatyta neproporcingai didesnė mokestinė vertė, nei „BT“ ir „Kingston“.

(104) Norint atlikti a punkte apibrėžtus veiksmus, reikėtų pagal pajamų ir sąnaudų metodą nustatyti kitų telekomunikacijų operatorių vertę, kad būtų įsitikinta, ar pagal šį metodą ir pagal nuomos mokesčio metodą buvo gauti palyginamieji duomenys. Nė vienas iš nurodytų telekomunikacijų operatorių to neatliko, taigi JK valdžios institucijos daro prielaidą, kad jei iš tikrųjų pagal pajamų ir sąnaudų metodą būtų buvusi nustatyta mažesnė jų tinklo vertė, „Altnet“ ir „Vtesse“ nariai būtų iškėlę šį klausimą ([35]). VTĮ neturi šių telekomunikacijų operatorių verslo planų. Todėl ši įstaiga negali vertinti šių įmonių prognozuojamų pajamų ir sąnaudų, gaunamų iš naudojimosi jų tinklu, ir pagal pajamų ir sąnaudų metodą nustatyti nuomos mokesčio, kurį jos būtų pasirengusios mokėti už jį.

([35]) JK valdžios institucijos pažymi, kad, remiantis „Altnet“ nuomone, atliekant jos tinklų vertinimą pagal pajamų ir sąnaudų metodą 2000 m. registrui, būtų buvusi nustatyta nulinė vertė. JK valdžios institucijos atsakė, kad tai neatitinka faktiškai mokamų nuomos mokesčių ir verslo planų, kuriais šie faktiniai nuomos mokesčiai turėjo būti pagrįsti.

(105) Kalbant apie b punktą, JK valdžios institucijos pažymi, kad „Vtesse“ ir Komisija pasiūlė palyginti „Vtesse“ pajamų procentinę dalį, kurią sudaro sumokėti mokesčiai, ir „BT“ bei „Kingston“ procentinę pajamų dalį, kurią sudaro sumokėti mokesčiai. JK valdžios institucijos pirmiausia teigia, kad šis santykis yra netinkamas. Jų teigimu, šie mokesčiai – tai turto vertės mokestis, o ne pajamų, pelno ar pajamų iš kapitalo padidėjimo mokestis. Turto vertė nesusijusi su konkretaus jo naudotojo apyvarta – dvi įmonės gali naudotis vienodu turtu, tačiau jų apyvarta gali labai skirtis, priklausomai nuo jų veiklos pobūdžio ir sėkmės. Net toje pačioje verslo srityje veikiantys nuominininkai gali turėti labai skirtingą apyvartą, kuri priklauso nuo veiklos našumo. Taigi pajamos neatspindi nuomos mokesčio, kuris gali būti nustatytas „rinkos derybomis“, be to, mokesčiams skiriamos procentinės pajamų dalies skirtumas nėra tinkamas.

(106) Šiaip ar taip, JK valdžios institucijos teigia, kad JK teisingas „BT“ ir „Kingston“ mokesčių ir pajamų santykis ([36]) buvo toks:

	1995–1996 m.	2000–2001 m.	2005–2006 m.
„BT“	3,0 %	2,7 %	3,6 %
„Kingston“	1,0 %	4,0 %	3,4 %

(107) JK valdžios institucijos nurodė, kad jų apskaičiuoto įmonės „BT“ santykio ir įmonės „Vtesse“ apskaičiuoto „BT“ santykio skirtumas (2 %) galėjo atsirasti dėl to, kad „Vtesse“ lygino „BT“ pajamas JK su įmonės tinklo mokestine verte Anglijoje ir Velse. „Vtesse“ neatsižvelgė į atskirai vertinamą turtą ir „BT“ paveldimo turto mokestinę vertę Škotijoje ir Šiaurės Airijoje. „Vtesse“ ir JK valdžios institucijos skirtingą apskaičiuotą santykį pateikia ir dėl to, kad JK valdžios institucijos mokesčių ir pajamų santykį apskaičiavo pagal iš naujo apskaičiuotas „BT“ ir „Kingston“ pajamas, kurios buvo pakoreguotos atsižvelgiant į nesusijusias pajamas ir kurios buvo normalizuotos siekiant atspindėti būsimas tendencijas.

(108) Bet kokiu atveju, net jei procentinės pajamų dalies metodas buvo nors kiek pagrįstas, JK valdžios institucijos teigia, kad „Vtesse“ pateikti duomenys, kuriuos Komisija naudojo priimdama sprendimą pradėti procedūrą, nerodo, kad „BT“ turėjo pranašumą. Priešingai, jos pažymi, kad lyginant kartu visus „Altnet“ telekomunikacijų operatorius su „BT“ pagal procentinę pajamų dalį „BT“ nemoka mažiau nei „Altnet“ nariai. Paskutiniais 2000 m. registro metais „BT“ mokestinė vertė sudarė apie 70 % visų fiksuotojo ryšio operatorių mokestinės vertės, apie 71,6 % pajamų iš skambučių ir prieigos paslaugų ir mažesnę procentinę dalį kitų fiksuotojo ryšio rinkos pajamų. JK valdžios institucijų teigimu, šie duomenys rodo, kad nėra sistemingų vertės nustatymo problemų dėl 1995 m. ir 2000 m. registrų.

(109) Ribinio apmokestinimo klausimu JK valdžios institucijos nepripažįsta, kad skirtingai apmokestinant papildomas skaidulas „BT“ ar „Kingston“ yra suteikiamas pranašumas. Telekomunikacijų operatorių linijos pagal nuomos mokesčio metodą apmokestinamos, kai skaidulos įjungiamos. Pagal pajamų ir sąnaudų metodą naujos „BT“ ar „Kingston“ skaidulos apmokestinamos kitaip.

(110) Pagal pajamų ir sąnaudų metodą prognozuojamos ateinančių penkerių metų pajamos ir sąnaudos. Nustatant mokestinę vertę, atsižvelgiama į skaidulų skaičių, reikalingą „BT“ veiklai per registro penkerių metų laikotarpį, nes vertės nustatymas pagal pajamų ir sąnaudų metodą apima pajamas iš šių skaidulų. Todėl komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčiai už šviesolaidines skaidulas mokami nuo mokesčių registro sudarymo pradžios, ne tik nuo jų įjungimo dienos. Pagal metinį naujos vertės nustatymo mechanizmą, kuris pagrįstas 96–100 konstatuojamosiose dalyse apibrėžtais „BT“ rinkos dalies pokyčiais, taip pat atsižvelgiama į fizinius „BT“ paveldimo turto papildymus.

(111) JK valdžios institucijos pripažįsta, kad taikant vertės nustatymo metodus prireikus būtina taikyti skirtingą tvarką dėl naujų skaidulų įjungimo, tačiau pabrėžia, kad galutinis vertinimo rezultatas abiem atvejais yra toks, kad skaidulų vertė atsispindi jas naudojančios įmonės mokestinėje vertėje.

V. OFCOM INSTITUCIJOS PASTABOS

(112) OFCOM – tai nepriklausoma JK ryšių sektoriaus ir konkurencijos priežiūros institucija. JK valdžios institucijų pastabas pateikė JK centrinė vyriausybė, tai nėra OFCOM nuomonė. Dėl to Komisija 2005 m. liepos 26 d. laiške paprašė OFCOM pateikti savo pastabas dėl jos sprendimo pradėti procedūrą. OFCOM pateikė šias pastabas 2005 m. rugsėjo 21 d. laiške.

(113) OFCOM apsvarstė, kiek metodikos ir praktikos skirtumai gali daryti įtaką konkurencijos sąlygoms. Ji pateikė bendrą išvadą, kad šiuo metu nevietinio turto apmokestinimo sistema nedaro neigiamos įtakos telekomunikacijų rinkos konkurencijos sąlygoms.

(114) Dėl mokesčių ir pajamų santykio OFCOM mano, kad šis santykis yra nesusijęs su šalies mokesčių sistemos tinkamumo vertinimu. Ji pabrėžia, kad mokesčiai yra susiję su prognozuojamais rinkos nuomos mokesčiais, kurie gali atspindėti efektyvų turto naudojimą. Jei įmonė neefektyviai

([36]) Nustatant šias vertes buvo naudojamos pajamų sumos, pakoreguotos Jungtinei Karalystei, taigi nesusijusios pajamos į jas neįtrauktos.

naudoja turtą, mokesčiai gali sudaryti didelę jos pajamų dalį. Pvz., skaidulų tinklo mokesčių ir pajamų santykis gali priklausyti nuo duomenų, kuriems jis naudojamas, kiekio. Taigi skirtingų įmonių mokesčių ir pajamų santykio skirtumai gali paprasčiausiai rodyti paslaugų, kurias jos teikia vartotojams naudodamos panašų apmokestinamąjį turtą, vertės skirtumą.

(115) Be to, OFCOM apskaičiavo kai kurių JK telekomunikacijų operatorių mokesčių ir pajamų santykį:

	2005 m. mokėtini mokesčiai (mln. GBP)	2005 m. pajamos (mln. GBP)	Mokesčių ir pajamų santykis (%)
„BT“	238,31	18 623	1,28
„NTL“	24,26	1 930	1,26
„Telewest“	15,49	1 300	1,19
„C&W“	16,37	1 602	1,02
„Kingston“	3,35	364	0,92
„Energis“	3,27	720	0,45
„Global Crossing“	3,13	270	1,16
„Easynet“	1,77	78	2,28
„Thus“	2,41	341	0,71
„Your Communication“	1,09	186	0,59
„Fibernet“	1,08	47	2,32
„Gamma Telecom“	0,46	72	0,63

(116) OFCOM taip pat apskaičiavo „Vtesse“ santykį 2003 m. – tai vieninteliai metai, apie kuriuos ji turėjo duomenų. Apskaičiuotas santykis sudarė 2,1 %. Šie duomenys rodo, kad mokesčių ir pajamų santykis labai skiriasi, be to, nėra aiškaus pajamų apskaičiavimo modelio. OFCOM padarė išvadą, kad šis santykis yra netinkama nevietinio turto apmokestinimo sistemos tinkamumo vertinimo metodika, be to, teiginys, jog „BT“ paprastai sumoka mažesnę pajamų dalį mokesčiams nei įmonės konkurentai, yra neteisingas.

(117) OFCOM pabrėžia, kad yra sunku tinkamai palyginti labai skirtingus telekomunikacijų operatorius (pvz., vidutinė skaidulų tinklo maršruto kilometro mokestinė vertė gali labai skirtis pagal maršruto tinklo charakteristiką ir pagal tame maršrute esančių įjungtų skaidulų skaičiaus). Tačiau ji pasiūlė kai kurių kitų „BT“ apmokestinimo palyginimo su įmonės konkurentais būdų. Pvz., ji apskaičiavo mokestinės vertės ir jungčių santykį „BT“ ir kitoms trims įmonėms, kurios turi panašiausią vietinės prieigos tinklą, t.y. „Kingston“, „NTL“ ir „Telewest“. Visos šios keturios įmonės pirmiausiai teikia vietinės prieigos paslaugas. „BT“ ir „Kingston“ vertės nustatomos pagal pajamų ir sąnaudų metodą, „NTL“ ir „Telewest“ – pagal metodą, pagrįstą rangovo baziniu metodu. OFCOM skaičiavimų rezultatai pateikti toliau lentelėje. OFCOM teigimu, šios skirtingų operatorių vienos jungties mokestinės vertės daug nesiskiria.

	Mokestinė vertė/jungtis
„BT“	21 svaras sterlingų
„NTL“	22 svarai sterlingų
„Telewest“	21 svaras sterlingų
„Kingston Communication“	26 svarai sterlingų

(118) Todėl OFCOM daro bendrą išvadą, kad yra mažai duomenų, kurie pagrįstų argumentą, kad bet kuriuo atžvilgiu „BT“ moka daug mažiau nei pagrindinio skaidulų tinklo operatoriai.

(119) OFCOM taip tyrė, ar dėl apmokestinimo sistemos atsiranda netinkamas ribinių mokėtinų mokesčių netolygumas. Šiuo klausimu OFCOM pažymi, kad pagal pajamų ir sąnaudų metodą naudojami prognozuojami pajamų ir sąnaudų duomenys, todėl konceptualiai jie apima visą tinklo struktūrą, kuri reikalinga verslo planams įgyvendinti. Pajamų ir sąnaudų bazė neapsiriboja „BT“ tinklo būkle penkerių metų laikotarpio pradžioje – ji rodo reikalingus pakeitimus, kurie bus atlikti šiame tinkle per kitus penkerius metus, o kasmet nustatant naują vertę bus atsižvelgiama į esminius „BT“ paveldimo turto pokyčius ir jie bus apmokestinami. OFCOM nuomone, nors mokesčio didinimas mažesniems operatoriams yra akivaizdesnis, nes įjungus kiekvieną skaidulą nustatomas konkretus papildomas mokesčio tarifas, tai nereiškia, kad į „BT“ mokestinę vertę neįeina mokesčiai už panašius pokyčius. Taigi OFCOM teigia neturinti duomenų, rodančių, kad, kitaip nei pagal nuomos mokesčio metodą vertinami telekomunikacijų operatoriai, „BT“ nemoka papildomų mokesčių už kiekvieną įjungtą skaidulą. Visais atvejais per ilgą laikotarpį pagal tokią sistemą gaunami tolygūs rezultatai, nors ir skirtingais būdais bei nepakankamai skaidriai.

VI. TEISINIS VERTINIMAS

Valstybės pagalbos vertinimas pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį

(120) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį *„valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones ar tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio*

prekybai“. Todėl pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį priemonė sudaro valstybės pagalbą, jei ji atitinka šiuos keturis požymius:

— gavėjui (-ams) suteikiamas išskirtinis pranašumas,

— ją suteikia valstybė iš valstybės išteklių,

— ji iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją,

— ji gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(121) Norint nustatyti, ar taikant nekilnojamojo turto mokestį „BT“ ir „Kingston“ šioms dviem įmonėms buvo suteiktas ekonominis pranašumas, Komisijos tyrimas turi būti dvejopas:

— juo pirmiausia turi būti nustatyta, ar nekilnojamojo turto mokesčio taisyklės buvo teisingai taikomos „BT“ ir „Kingston“, ypač ar pajamų ir sąnaudų metodo taikymas buvo pagrįstas ir tinkamai taikomas,

— jį atliekant taip pat turi svarstoma, ar taikant pajamų ir sąnaudų metodą įmonėms „BT“ ir „Kingston“ buvo suteiktas pranašumas, palyginti su jų konkurentais, kurie vertinami pagal nuomos mokesčio metodą.

6.1. *Teisingas nekilnojamojo turto mokesčio taisyklių taikymas „BT“ ir „Kingston“*

6.1.1. „BT“ ir „Kingston“ taikomo metodo pasirinkimas

(122) Pirmiausia būtina svarstyti, ar JK valdžios institucijos įmonėms „BT“ ir „Kingston tinkamai taikė“ pajamų ir sąnaudų metodą vietoje nuomos mokesčio metodo, kuris paprastai taikomas telekomunikacijų sektoriuje. Reikia nustatyti, ar buvo pakankamai nuomos mokesčio duomenų „BT“ ir „Kingston“ tinklams įvertinti, atsižvelgiant į nuomos mokesčio duomenis 1995–2000, 2000–2005 ir 2005–2010 m. laikotarpiais.

(123) Priimdama sprendimą pradėti procedūrą, Komisija teigė, kad taikant nuomos mokesčio metodą galėtų būti remiamasi vidaus perkėlimo kainomis tarp „BT“ mažmeninių ir didmeninių paslaugų skyrių, taip pat įmonės gautais nuomos mokesčiais už jos infrastruktūros nuomą. Iš trečiųjų šalių, pateikusių pastabas dėl Komisijos sprendimo, „Altnet Task Force“ nurodė konkrečius nuomos mokesčio duomenų šaltinius, pvz., „BT“ DLNM tarifus arba jos skelbiamas kainas už AVL, kurios galėtų būti panaudotos jos vario kabelių nuomos vertei nustatyti.

(124) Šiais klausimais „BT“ ir JK valdžios institucijos nurodė, kad nuomos mokesčio metodas negalėjo būti taikomas vertinant „BT“ ir „Kingston“ paveldimą turtą. Pirma, nebuvo duomenų, kuriuos Komisija arba „Altnet“ siūlė naudoti, apie pirmuosius du vertinimo laikotarpius (t. y. 1995–2000 ir 2000–2005 m.). Nebuvo duomenų apie AVL nuomos tarifus, taikytus nuo 2001 m. gegužės 31 d., arba priežiūros ataskaitų apie perkėlimo mokesčius už „BT“ prieigos paslaugas. Be to, net gavus tokią informaciją, pvz., apie vėliausią 2005–2010 m. vertinimo laikotarpį, ji nebuvo tinkama ir negalėjo būti naudojama labai specifinio pobūdžio „BT“ ir „Kingston“ tinklams vertinti. Pavyzdžiui, JK valdžios institucijos nurodė, kad DLNM tarifas ir AVL nuomos tarifas – tai mokesčiai už paslaugą ir pagal veikiančią nekilnojamojo turto mokesčio precedentų teisę jie negali būti nuomos mokesčio duomenimis, reikalingais atitinkamos „BT“ tinklo dalies vertei nustatyti. Šie tarifai, be kita ko, yra OFCOM reguliuojami mokesčiai, taigi jie nėra rinkos nuomos mokesčiai. Be to, pačių šių mokesčių svarba nustatant mokestinę vertę yra nedidelė. Dėl to nėra faktinių rinkos duomenų apie „BT“ ir „Kingston“ tinklų prieigos dalį, tai išskirtinis jų tinklų požymis.

(125) Taip pat matyti, kad net turint iš kitų telekomunikacijų operatorių gautus nuomos mokesčio duomenis, pvz., šviesolaidinių skaidulų nuomos mokesčius, tai, kad šie operatoriai ir „BT“ bei „Kingston“ skirtingai naudoja šviesolaidines skaidulas, reiškia, kad šie nuomos mokesčio duomenys nėra visiškai svarbūs nustatant pastarųjų dviejų įmonių paveldimo turto vertę. „Vtesse“ nurodytas skaidulų nuomos mokestis yra pagrįstas rinkos duomenimis apie pagrindinius skaidulų tinklus, teikiančius didelės vertės ir apimties paslaugas mažam skaičiui vartotojų. „BT“ ir „Kingston“ tinklus daugiausia sudaro vietinės prieigos tinklai, „BT“ atveju aptarnaujantys milijonus asmenų. Jų šviesolaidinių skaidulų tinklas pirmiausia yra pagrindinis tinklas, sujungiantis šių vartotojų vietines linijas. Todėl jų tinklai yra išskirtiniai ir negali būti lyginami su visais kitais JK tinklais, įskaitant tokius didelius tinklus kaip „Cable & Wireless“ tinklai. Tiesa, „BT“ gali savo tinklo dalis naudoti paslaugoms, konkuruojančioms su „Vtesse“ paslaugomis, teikti, tačiau jų fiziškai ir funkciškai negalima atskirti nuo viso „BT“ tinklo. Dėl to apskritai šių dviejų rūšių tinklai neatlieka vienodos funkcijos ir jų nuomos mokestis negali būti vienodas. Tokią nuomonę aiškiai patvirtino OFCOM, kuri pabrėžė, kad vidutinė skaidulų tinklo maršruto kilometro vertė gali labai skirtis pagal tinklo, kuriam jis priklauso, charakteristiką ir kad „BT“ pagrindinio tinklo topologija gali labai skirtis nuo verslo klientus aptarnaujančio pagrindinio tinklo operatoriaus topologijos.

(126) VTĮ taip pat atmetė galimybę taikyti nuomos mokesčio metodą „BT“ ir „Kingston“ paveldimo turto dalims, apie kurias gali būti turima nuomos mokesčio duomenų, ir

likusiai daliai – pajamų ir sąnaudų metodą. Ji nurodo, kad pajamų ir sąnaudų metodas gali būti taikomas tik visam paveldimam turtui, neįmanoma atskirti šių įmonių paveldimo turto dalių, pvz., jų šviesolaidinių skaidulų tinklų, kadangi pagal Didžiosios Britanijos precedentų teisę paveldimas turtas turi būti vertinamas visas, nes jo dalys yra visiškai integruotos į visą tinklą ([37]).

(127) Taigi nepriklausomi VTĮ ekspertai nusprendė, kad nuomos mokesčio metodas negali būti taikomas „BT“ ir „Kingston“. Išvadą, kad pajamų ir sąnaudų metodas buvo teisingas, patvirtino Vertinimo teismas ([38]). Komisija mano, jog nėra duomenų, pagrindžiančių, kad yra kitaip. Todėl Komisija daro išvadą, kad aptariamais laikotarpiais vertinant „BT“ ir „Kingston“ tinklus nebuvo pakankamai nuomos mokesčio duomenų ir kad pajamų ir sąnaudų metodas, taikomas jų tinklų mokestinei vertei nustatyti, buvo pagrįstas.

6.1.2. Teisingas pajamų ir sąnaudų metodo taikymas „BT“ ir „Kingston“

(128) Kitas klausimas – ar pajamų ir sąnaudų metodas buvo teisingai taikomas „BT“ ir „Kingston“. Remdamasi išsamiomis 74–93 konstatuojamosiose dalyse išdėstytomis JK valdžios institucijų pastabomis, Komisija mano, kad metodas buvo taikomas pagal bendrąsias pajamų ir sąnaudų metodo taisykles, kaip nurodyta RICS rekomendaciniame pranešime dėl pajamų ir sąnaudų vertinimo metodo, taikomo nevietinio turto apmokestinimui ([39]). „BT“ atveju prognozuojamų penkerių metų pajamų ir sąnaudų duomenų naudojimas nėra aiškiai išdėstytas RICS rekomendaciniame pranešime. Tačiau rekomendaciniame pranešime nurodomas prognozuojamas būsimas pelningumas, į kurį atsižvelgiama nustatant spėjamo nuomininko pasiūlymo vertę pagal ekonominio ciklo pokyčius, kurie prognozuojami pirmesnio vertinimo termino metu. Nustatant dujų ir elektros energijos operatorių paveldimo turto mokestines vertes, taip pat buvo taikomas metodas, pagrįstas prognozuojamomis tam tikro laikotarpio pajamomis ir sąnaudomis, todėl jis nėra skirtas konkrečiai „BT“. Atsižvelgiant į galimą konkurencijos padidėjimą ir sparčią konkurentų tinklų plėtrą, kuri būdinga telekomunikacijų sektoriui, „BT“ atveju penkerių metų pajamų ir sąnaudų prognozės naudojimas – tai tinkama metodika spėjamo nuomos mokesčio, kurį nuomininkas yra pasirengęs mokėti už naudojimąsi „BT“ tinklu pakankamai ilgą laiką, dydžiui nustatyti. Priešingai, kadangi rinka, kurioje veikia „Kingston“ ir kurioje konkurencija yra ribota, yra stabili, šios įmonės atveju penkerių metų prognozė nebuvo reikalinga.

(129) Apie konkretų susitarimą dėl 1995–2000 m. laikotarpio JK valdžios institucijos pateikė išsamių argumentų, kodėl galutinė mokestinė vertė (445 mln. GBP Anglijoje ir 25 mln. GBP Velse) buvo mažesnė nei mokestinė vertė, kurią pradžioje 1998 m. kovo 19 d. nustatė Vertinimo teismas (523 mln. GBP Anglijoje ir 30 mln. GBP Velse). Šie argumentai, trumpai aprašyti 88–92 konstatuojamosiose dalyse, rodo, kad VTĮ ir „BT“ nesusitarė dėl galutinės mažesnės „BT“ tinklo mokestinės vertės, kaip teigia „Vtesse“, – ji buvo nustatyta naudojant atnaujintus ir tikslesnius duomenis, kuriuos „BT“ pateikė Vertinimo teismui priėmus sprendimą ir kurių nebuvo atliekant 1997 m. įvertinimą, taip pat po Vertinimo teismo sprendimo taikant tiksliau apibrėžtus vertinimo metodus.

(130) Atsižvelgiant įsprendime pradėti procedūrą iškeltą klausimą, būtina pažymėti, kad taikant pajamų ir sąnaudų metodą JK valdžios institucijos tikrai atsižvelgia į „BT“ pelningumą. Kaip jau buvo nurodyta 93 konstatuojamojoje dalyje, vertinimas pagal pajamų ir sąnaudų metodą turi būti toliau taikomas pagal vidutinį efektyvumo lygį, ir JK valdžios institucijos nustatė, kad „BT“ atitinka šį kriterijų. Komisija taip pat pažymi, kad į universaliųjų paslaugų teikimo įsipareigojimus tinkamai atsižvelgiama, nes su tokiais įsipareigojimais susijusios pajamos ir sąnaudos įtraukiamos į bendrą vertinimą.

(131) Gauta informacija rodo, kad 96–99 konstatuojamosiose dalyse apibrėžtas naujos vertės nustatymo mechanizmas, pagrįstas rinkos dalies pokyčiais, bet nuo 2005 m. nebetaikomas, buvo specialus koregavimo mechanizmas. Komisija mano, kad pagal 1988 m. Vietos valdžios finansų įstatymo 6 priedą VTĮ yra įstatymu įpareigota keisti įmonės mokestinę vertę, jei įvyksta ESP, ir atsižvelgti į jį, lyg jis vyktų pirmesnio vertinimo termino metu. Atsižvelgiant į „BT“ tinklo dydį ir telekomunikacijų tinklo sąlygas bei spartėjančią konkuruojančių tinklų plėtrą, pripažįstama, kad ESP vyksta kasdien, todėl nelengva juos įvertinti, ypač kai taikomas pajamų ir sąnaudų metodas. Šis rinkos dalimi pagrįstas mechanizmas turi atspindėti fizinę „BT“ tinklo plėtrą (dėl kurios turėtų padidėti rinkos dalis) ir jos konkurentų tinklų kūrimą (dėl kurio turėtų sumažėti „BT“ rinkos dalis). Todėl matyti, kad šis naujos vertės nustatymo mechanizmas yra tinkamas atsižvelgti į ESP, todėl gali būti pagrįstas „BT“ tinklo bei telekomunikacijų rinkų charakteristikomis.

(132) Taikant šį naujos vertės nustatymo mechanizmą „BT“ mokestinė vertė kito. Pavyzdžiui, paskutiniais 1995–2000 m. laikotarpio metais, 1999-aisiais, „BT“ mokestinė vertė Anglijoje ir Velse buvo 366 mln. eurų. Pirmaisiais 2000–2005 m. laikotarpio metais, 2000-aisiais, nustatyta įmonės mokestinė vertė sudarė 493 mln. eurų. Ši vertė pasikeitė dėl

([37]) Žr. JK valdžios institucijų pateiktas pastabas, išdėstytas 70–72 konstatuojamosiose dalyse.

([38]) *„British Telecommunications PLC“ prieš vyriausiąjį vertinimo pareigūną*, 1998 m. kovo 19 d.

([39]) Žr. 21 pastabą.

nekilnojamojo turto mokesčio savybių ir Jungtinės Karalystės telekomunikacijų sektoriaus ekonominių sąlygų ([40]).

(133) Pirmiausia reikia priminti, kad pagal įstatymų reikalavimus 1995 m. įvertinime „BT“ tinklas buvo įvertintas taip, kaip jis fiziškai egzistavo 1995 m. balandžio 1 d., tačiau darant prielaidą, kad jis fiziškai egzistavo ekonominėmis sąlygomis, kurios buvo 1993 m. balandžio 1 d. ESP taip pat buvo vertinami, lyg būtų įvykę 1993 m. balandžio 1 d. 2000 m. įvertinimas buvo atliktas tokiu pat būdu, bet atsižvelgiant į tai, kad paveldimas turtas buvo nuomojamas 1998 m. balandžio 1 d. buvusiomis ekonominėmis sąlygomis. Tai buvo taikoma ir „Kingston“.

(134) Tai reiškia, kad 1999 m. mokestinė vertė – tai paveldimo turto, fiziškai egzistavusio 1999 m., mokestinė vertė pagal 1993 m. ekonomines sąlygas, t. y. 1993 m. kainų lygį ir telekomunikacijų rinkos dydį 1993 m. Tačiau, kitų metų, t. y. 2000-ųjų, mokestinė vertė buvo apskaičiuota pagal 1998 m. buvusias ekonomines sąlygas, kainų lygį ir telekomunikacijų rinkos dydį. Panašiai 2004 m. mokestinė vertė buvo nustatyta pagal 1998 m. rinkos ekonomines sąlygas, 2005 m. įvertinimas atliktas pagal 2003 m. rinkos sąlygas ([41]).

(135) JK valdžios institucijos pabrėžė, kad 1993, 1998 ir 2003 m. telekomunikacijų sektoriaus ekonominės sąlygos labai skyrėsi. Pirma, 1993–1998 ir 1998–2003 m. laikotarpiais telekomunikacijų rinka labai padidėjo. Todėl „BT“ fizinis tinklas buvo vertinamas pagal rinką, kuri buvo didesnė nei rinka, pagal kurią 1999 m. buvo vertinamas „BT“ fizinis tinklas. Tai, žinoma, reiškė, kad jo 2000 m. mokestinė vertė galėjo būti gerokai didesnė nei 1999 m. Be to, 1993 m. telekomunikacijų sektoriuje buvo kuriamos naujos konkurencijos sąlygos, kurios turėjo padaryti didelį poveikį „BT“ rinkos pozicijai. Tai pagrindžia faktas, kad per tą laikotarpį „BT“ rinkos dalis sumažėjo nuo 87 % iki mažiau nei 70 %. Dėl šios prognozės „BT“ mokestinė vertė mažėjo kiekvienais to laikotarpio metais. Priešingai, 1998 m. buvo tikėtasi mažesnės konkurencijos, ir tai vėlgi patvirtina palyginti stabili „BT“ rinkos dalis, kuri 2000–2005 m. sudarė apie 70 %. Dėl šios prognozės pirmiau paminėto laikotarpio „BT“ vertė galėjo padidėti.

(136) Be to, didžiausios vertės „BT“ ir „Kingston“ tinklo dalys – tai jų vietinės prieigos tinklai, kurių vertė labai padidėjo pradėjus naudoti plačiajuosčio ryšio DSL (skaitmeninė abonento linija) technologiją. Šis pokytis, kurio visiškai nebuvo galima prognozuoti 1993 m., „BT“ ir „Kingston“ tinklų vertėms turėjo didinamąjį poveikį, todėl 2000 ir 2005 m. šios vertės labai padidėjo.

(137) Komisija taip pat pažymi, kad pagal ekonomines sąlygas pirmesnio vertinimo termino metu galima atsižvelgti tik į fizinius pokyčius, todėl 1995–2000 ir 2000–2005 m. mokesčių registrų veikimo laikotarpiais „BT“ mokestinė vertė sumažėjo, nors įmonės pajamos ar pelnas nesikeitė arba didėjo. Iš tikrųjų VTĮ, kasmet atnaujindama mokesčių registrą, negali atsižvelgti į tokius dalykus kaip rinkos augimas, kainų lygio padidėjimas, technologiniai pokyčiai arba paklausos pokyčiai, kurie yra „BT“ rezultatams teigiamą įtaką darantys veiksniai.

(138) Galiausiai Komisija pažymi, kad naujos metinės vertės nustatymo sistema, kuri bus taikoma 2005–2010 m. laikotarpiu, yra pagrįsta nebe rinkos dalies pokyčiais, bet viso metinio pajamų ir sąnaudų vertinimo taikymu. JK valdžios institucijos nurodė, kad ši sistema visiškai atspindės visus fizinius pokyčiu, įskaitant naujas įjungtas skaidulas. Tačiau kadangi ši naujos vertės nustatymo sistema dar nebaigta, Komisija neturėjo galimybės jos išnagrinėti, šiame sprendime galutinė Komisijos išvada apsiribos 1995–2005 m. laikotarpiu.

(139) Komisija daro išvadą, kad JK valdžios institucijos „BT“ ir „Kingston“ taikė tinkamą vertinimo metodą ir kad JK valdžios institucijos laikėsi bendrųjų pajamų ir sąnaudų metodo taikymo principų, kai juos taikė įmonėms „BT“ ir „Kingston“.

6.2. *Ar taikant pajamų ir sąnaudų metodą suteikiamas pranašumas, palyginti su nuomos mokesčio metodu?*

6.2.1. Ar taikant pajamų ir sąnaudų metodą paprastai nustatoma mažesnė „BT“ ir „Kingston“ tinklų vertė?

(140) Reikia taip pat nustatyti, ar taikant pajamų ir sąnaudų metodą „BT“ ir „Kingston“, šioms įmonėms suteikiamas pranašumas, palyginti su jų konkurentais, kurie vertinami pagal nuomos mokesčio metodą. Reikia nustatyti, ar taikant skirtingus metodus galima gauti kitokį rezultatą,

([40]) Pagal nuomos mokesčio metodą vertinamų telekomunikacijų operatorių mokestinės vertės taip pat nesikeitė. Tačiau reikia pabrėžti, kad bet koks palyginimas gali būti klaidinantis, nes įmonių tinklai sparčiai plečiasi, o „BT“ ir „Kingston“ tinklai yra palyginti stabilūs. Bet kokiu atveju šių telekomunikacijų operatorių mokestinės vertės taip pat labai sumažėjo, kaip nurodyta 173 konstatuojamojoje dalyje.

([41]) Štai kodėl, skirtingai „BT“ pateiktam argumentui, VTĮ nepripažįsta, kad „BT“ mokestinei vertei 2003 ir 2004 m. turėtų daryti įtaką didėjantis judriojo ryšio paplitimas. VTĮ mano, kad tai ekonominis pokytis, įvykęs 2000–2005 m. registro laikotarpiu, todėl negali būti laikomas esminiu sąlygų pasikeitimu, į kurį reikia atsižvelgti, lyg jis vyktų 1998 m. ekonominėmis sąlygomis. Panašiai VTĮ mano, kad nebūtų teisinga atsižvelgti į priešingą – padidėjimo – poveikį, kurį daro išaugusi interneto prieigos paslaugų paklausa, 1998 m. neprognozuota. Į abu ekonominius reiškinius buvo galima atsižvelgti tiktai rengiant 2005–2010 m. registrą.

nei tas, kuris būtų gautas taikant vienodą metodiką. Remdamasi JK valdžios institucijų pastabomis, Komisija mano, kad įmonėms „BT“ ir „Kingston“ suteikiamą pranašumą būtų galima parodyti taip:

a) pagrindžiant, kad būtų galima taikyti nuomos mokesčio metodą „BT“ ir „Kingston“ ir taip būtų gauta didesnė mokestinė vertė nei pagal pajamų ir sąnaudų metodą, arba

b) pagrindžiant, kad būtų galima taikyti pajamų ir sąnaudų metodą kitiems telekomunikacijų operatoriams ir būtų sistemingai gaunama mažesnė mokestinė vertė, nei pagal nuomos mokesčio metodą gaunama mokestinė vertė, arba

c) pagrindžiant, kad naudojant kitus teisingus ir tinkamus palyginimus pagal nuomos mokesčio metodą vertinami telekomunikacijų operatoriai moka didesnius mokesčius nei „BT“ ir „Kingston“.

(141) Pagrindus, kad pagal a punkte pateiktą argumentą „BT“ ir „Kingston“ gali būti suteikiamas pranašumas, galima daryti prielaidą, kad nuomos mokesčio metodas gali būti taikomas „BT“ ir „Kingston“. Dėl 124–127 konstatuojamosiose dalyse nurodytų priežasčių nėra pakankamai nuomos mokesčio duomenų, reikalingų šių įmonių paveldimo turto mokestinei vertei nustatyti. Todėl Komisija daro išvadą, kad neįmanoma nustatyti, ar „BT“ ir „Kingston“ mokestinės vertės būtų didesnės, jei joms būtų taikomas nuomos mokesčio metodas.

(142) Pagrindus, kad pagal b punkte pateiktą argumentą „BT“ ir „Kingston“ gali būti suteikiamas pranašumas, būtų galima pajamų ir sąnaudų metodą taikyti tipiškam telekomunikacijų operatorių, kurie buvo vertinami pagal nuomos mokesčio metodą, atstovui. Komisija negali pati atlikti šių vertinimų. VTĮ taip pat nurodė, kad neturėdama šių įmonių verslo planų ji negali atlikti tokių vertinimų pagal pajamų ir sąnaudų metodą. Be to, pažymima, jog nė viena iš trečiųjų šalių nepateikė duomenų, kad taikant pajamų ir sąnaudų metodą būtų gauta mažesnė jų paveldimo turto vertė – savo pastabose UKCTA nurodė, kad ji negalėtų apskaičiuoti, kiek jos narės būtų sumokėjusios mokesčių pagal pajamų ir sąnaudų metodą.

(143) Todėl remdamasi šiais argumentais Komisija daro išvadą, kad b punkte nurodytas metodas negali būti taikomas pagrįsti, kad „BT“ ir „Kingston“ gali būti suteikiamas pranašumas.

(144) Pagal c punkte siūlomą metodą būtų naudojami tinkami palyginimai, siekiant nustatyti, kad pagal pajamų ir sąnaudų metodą „BT“ ir „Kingston“ moka mažesnius mokesčius. Komisija šį metodą pasiūlė priimdama sprendimą pradėti tyrimo procedūrą – remiantis tuo metu turėta informacija, „BT“ sumokėtas turto mokestis sudarė 2 % įmonės pajamų, „Vtesse“ mokėjo du arba tris kartus daugiau.

(145) Preliminarioje pastaboje dėl mokesčių ir pajamų santykio naudojimo ir taikymo Komisija pažymi, jog, „Vtesse“ teigimu, telekomunikacijų operatorių pajamos turėtų būti koreguojamos, kad būtų galima tiesiogiai palyginti „BT“ ir kitų telekomunikacijų operatorių mokesčių ir pajamų santykį. „Vtesse“ teigia, kad daugelis operatorių moka didelius mokesčius „BT“ už pranešimų srauto aptarnavimą ir baigą ir kad šie mokesčiai nesusiję su apmokestinamuoju operatorių turtu, todėl neturėtų būti naudojami atliekant visus mokesčių naštos palyginimus.

(146) Šiam argumentui negalima pritarti. Turi būti lyginamas arba mokesčių ir bendrųjų pajamų, arba mokesčių ir grynųjų pajamų santykis. „Vtesse“ siūlomas „vidurio“ principas, pagal kurį atskaitomos kai kurios konkrečios, o ne kitos sąnaudos, pvz., sujungimo mokesčiai, nėra tikslus. Pirma, yra neteisinga teigti, kaip teigia „Vtesse“, kad mokesčiai už pranešimų srauto aptarnavimą ir baigą yra nesusiję su vertinamo operatoriaus apmokestinamuoju turtu, – priešingai, šie mokesčiai yra reikalingi kai kurių srautų siuntimui, kuris vykdomas jo tinklais, todėl yra tiesiogiai susijęs su šių tinklų veikimu. Antra, šie mokesčiai turi tiesioginį poveikį spėjamam nuomos mokesčio dydžiui, kurį spėjamas nuomininkas būtų pasirengęs mokėti už vertinamą tinklą, kadangi jis sudaro dėl tinklo naudojimo patiriamų sąnaudų dalį. Galiausiai šie sujungimo mokesčiai taip pat sudaro nemažą „BT“ pajamų dalį, taigi dėl jų akivaizdžiai didėja „BT“ mokestinė vertė. Kadangi šie mokesčiai daro įtaką visų susijusių telekomunikacijų operatorių spėjamam nuomos mokesčiui ir mokestinei vertei, atliekant tinkamą tokių įmonių mokesčių ir pajamų santykio palyginimą nedera atskaityti tokius mokesčius iš telekomunikacijų operatorių gaunamų pajamų.

(147) Dėl mokesčių ir pajamų santykio svarbos Komisija pažymi, kad, VTĮ ir OFCOM nuomone, toks santykis nėra tinkamas atitinkamiems mokesčiams, kuriuos skirtingi operatoriai sumoka, vertinti. Atsižvelgdama į šių institucijų pastabas ir prieštaravimus, Komisija sutinka, kad toks santykis nėra tinkama priemonė mokesčių nustatymo sistemai vertinti, nes tai yra turto vertės mokestis, o ne pajamų ar pridėtinės vertės mokestis ([42]). Kaip aiškiai išdėstė OFCOM, matyti, kad toks santykis skiriasi pagal paslaugų, kurias operatoriai vartotojams teikia naudodami panašų apmokestinamąjį turtą, vertę ir pagal jų turto naudojimo efektyvumą. Todėl Komisija gali daryti išvadą, kad toks santykis bent jau yra orientacinis, tačiau juo remiantis negalima daryti jokios aiškios išvados.

([42]) Šio argumento pakanka atmesti „Gamma Telecom“ pastabose pateiktai nuomonei, kad atitinkama komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokesčių našta turėtų būti vertinama lyginant „BT“ ir jos konkurentų mokesčių ir pridėtinės vertės santykį.

(148) Be to, net jei reikėtų atsižvelgti į šį santykį, juo remiantis nebūtų galima padaryti jokios naudingos išvados. Remiantis OFCOM pateiktais duomenimis apie dvylika telekomunikacijų operatorių, įmonės „Your Communication“ mokesčių ir pajamų santykis sudaro 0,59 %, „Fibernet“ – 2,32 %, „BT“ – 1,28 %, „Kingston“ – 0,92 %. Matyti, kad nei „BT“, nei „Kingston“ nekilnojamojo turto mokesčiams mokama pajamų dalis nėra gerokai mažesnė nei daugelio kitų telekomunikacijų operatorių mokama dalis. Šiuo klausimu būtina pažymėti, kad yra „Vtesse“ mokesčių ir pajamų santykio apskaičiavimo neatitiktis. „Vtesse“ teigimu, 2004 m. šis santykis sudarė 13,46 %. Jis buvo apskaičiuotas remiantis 429 000 GBP mokestine verte (pagal kurią mokesčiai sudarė 195 624 GBP) ir 1 453 146 GBP „pastoviomis pajamomis“. Tačiau, JK valdžios institucijų teigimu, 2004 m. „Vtesse“ mokestinė vertė buvo vėliau sumažinta iki 145 000 GBP (pagal kurią mokesčiai sudarė 66 120 GBP), nes buvo nustatyta, kad įmonė iš tikrųjų nenaudojo 284 000 GBP vertės paveldimo turto Hounslou. Be to, iš „Vtesse“ pranešimo ir finansinių ataskaitų apie metus, kurie baigėsi 2004 m. gruodžio 31 d., matyti, kad 2004 m. bendra įmonės apyvarta siekė 4 744 228 GBP. Remiantis bendra „Vtesse“ apyvarta, kurią OFCOM naudoja palyginimui kitų telekomunikacijų operatorių atveju, 2004 m. „Vtesse“ mokesčių ir apyvartos santykis sumažėjo iki 1,4 % arba 2,2 %, įskaitant „Vtesse“ sumokėtus mokesčius už savo biurus, kurie vertinami atskirai. Šie duomenys labiau atitinka OFCOM išvadas, kuriose nurodyta, kad 2003 m. „Vtesse“ mokesčiams sumokėjo 2,1 % pajamų. Remiantis šiais duomenimis, „BT“ ir „Vtesse“ mokesčių našta nedaug skiriasi.

(149) Kitus įvairių telekomunikacijų operatorių mokesčių naštos palyginimo būdus pasiūlė OFCOM ir JK valdžios institucijos. OFCOM pasiūlė lyginti „BT“, „Kingston“, „NTL“ ir „Telewest“ mokestinės vertės ir jungčių santykį. Šis nurodytų keturių įmonių santykis yra labai panašus. Iš tikrųjų „Kingston“ rodiklis yra šiek tiek didesnis nei kitų operatorių rodiklis. Taip gali būti dėl to, kad, būdama gerokai mažesnė nei kiti operatoriai, ši įmonė negali turėti tokios pat masto ekonomikos. OFCOM pasiūlytas palyginimo būdas, atsižvelgiant į šių keturių įmonių panašumus, yra juo labiau aktualus, kadangi vietos mastu teikiamos prieigos tinklo paslaugos sudaro didelę visų jų teikiamų paslaugų dalį. Tiesa, „NTL“ ir „Telewest“ vertinamos pagal metodą, parengtą remiantis rangovo baziniu metodu. Todėl toks santykis nėra tiesiogiai tinkamas tariamai vertinimų, kurie atliekami pagal nuomos mokesčio metodą ir pagal pajamų ir sąnaudų metodą, neatitikčiai vertinti. Kita vertus, jis rodo, kad taikant skirtingą metodiką ir lyginant „BT“ ir „Kingston“ su įmonėmis, kurios yra labiau tiesiogiai palyginamos, nei su „Vtesse“, gaunami panašūs rezultatai; tai leidžia patvirtinti VTĮ teiginį, kad iš esmės pagal visus vertinimo metodus turėtų būti gaunamas vienodas rezultatas.

(150) JK valdžios institucijos nurodė, kad, OFCOM duomenimis ([43]), paskutiniais 2000 m. registro metais „BT“ teko apie 70 % visos fiksuotojo ryšio telekomunikacijų sektoriaus mokestinės vertės ir apie 71,6 % pajamų, gautų iš fiksuotojo ryšio skambučių bei prieigos paslaugų. Komisija pritaria, kad, lyginant „BT“ ir visus „Altnet“ operatorius kartu sudėjus, būtų galima padaryti tinkamesnes išvadas, nei atskirai lyginant „BT“ su mažais operatoriais, pvz., „Vtesse“. Tuo remiantis matyti, kad fiksuotojo ryšio telekomunikacijų rinkoje „BT“ moka tokią visos mokestinės vertės dalį, kuri yra labai panaši į jos fiksuotojo ryšio telekomunikacijų rinkos dalį. Tačiau reikia pažymėti, kad tai vėlgi yra mokesčių ir pajamų palyginimas, kurio svarba yra ribota ir geriausiu atveju gali būti tik orientacinė.

(151) Reikia pažymėti, kad, užuot vertinus „BT“ tenkančią visų prieigos ir skambučių paslaugų rinkos pajamų dalį, „Vtesse“ rekomenduoja vertinti „BT“ tenkančią prieigos paslaugų rinkos pajamų dalį. Toje rinkoje „BT“ dalis yra daugiau nei 80 % rinkos. „Vtesse“ nuomone, šie duomenys tik patvirtina, kad „BT“ paveldimo turto nustatyta vertė yra per maža, nes ji sudaro tik 70 % visos fiksuotojo ryšio telekomunikacijų sektoriaus mokestinės vertės. Komisija negali pritarti šiam argumentui. Pirma, matyti, kad „BT“ tenkanti visų prieigos ir skambučių paslaugų rinkos pajamų dalis yra tinkamesnis rodiklis vertinant komercinio naudojimo nekilnojamojo turto naštą – pajamos iš skambučių paslaugų sudaro didesnę visų „BT“ pajamų dalį nei visos pajamos iš prieigos paslaugų ([44]). Todėl pajamos iš skambučių paslaugų turi labai didelę įtaką „BT“ tinklo spėjamam nuomos mokesčiui ir mokestinei vertei, į jas turėtų būti atsižvelgiama atliekant visus pajamų ir mokestinių verčių palyginimus. Antra, net jei būtų naudojama tik „BT“ pajamų iš prieigos paslaugų dalis, konkrečiu laikotarpiu tos dalies (80 %) ir visos „BT“ mokestinės vertės dalis fiksuotojo ryšio telekomunikacijų sektoriuje (70 %) skirtumas nėra toks, kad kiltų abejonių dėl „BT“ mokestinės vertės dydžio, ypač atsižvelgiant į ribotą visų mokesčių ir pajamų palyginimų vertę.

(152) „Vtesse“ siūlo kitą metodą įrodyti, kad „BT“ suteikiamas pranašumas. Pagal jį nustatoma tariama skirtingų „BT“ tinklo sudedamųjų dalių vieno vieneto mokestinių verčių (pvz., šviesolaidinių skaidulų, jungčių, pastatų) ir kitiems telekomunikacijų operatoriams taikomų mokestinių verčių neatitiktis. Remdamasi tuo, „Vtesse“ daro išvadą, kad taikant pajamų ir sąnaudų metodą buvo nustatyta mažesnė „BT“ paveldimo turto vertė, nei būtų buvusi nustatyta pagal nuomos mokesčio metodą. „Vtesse“ pažymi, kad, pvz., „BT“ mokesčiai sudaro 34 svarus sterlingų už pastato kv. m, palyginti su kitiems telekomunikacijų operatoriams nustatytu 115 GBP už kv. m mokesčiu, ir 74 GBP už šviesolaidinės skaidulos kilometrą, palyginti su kitiems telekomunikacijų operatoriams nustatytu 1 000/1 200 GBP už šviesolaidinių skaidulų porą mokesčiu, taip pat 19 GBP metinis mokestis už jungtį, palyginti su kitų telekomunikacijų operatorių mokamu 122 GBP metiniu mokesčiu už atsietąją vietinę liniją.

([43]) Pateikti tinklapyje http://www.ofcom.org.uk/research/cm/nov05/

([44]) 2004 m. „BT“ pajamos iš skambučių paslaugų sudarė 59,5 % įmonės visų pajamų iš skambučių ir prieigos paslaugų.

(153) Toks metodas yra netinkamas dėl kelių priežasčių. Pirmiausia JK valdžios institucijos pateikė įtikinamų argumentų, kad šie duomenys, jei jie teisingi, nėra tiesiogiai palyginami. Dėl 125 konstatuojamojoje dalyje nurodytų priežasčių „BT“ ir „Kingston“ bei kitų operatorių šviesolaidinių skaidulų tinklai šviesolaidinių skaidulų tinklai iš esmės skiriasi, todėl nėra lygintini. Todėl neįmanoma įmonėms „BT“ ir „Kingston“ taikyti nuomos mokesčio duomenų, gautų iš kitų šviesolaidinių skaidulų tinklų operatorių. Bet kuriuo atveju „Vtesse“ atlikti skaičiavimai ir palyginimai yra neteisingi.

(154) Pirma, norint atlikti tinkamą palyginimą reikėtų vertinti tiktai „BT“ įjungtas skaidulas, nes tik tokios skaidulos yra apmokestinamos. Juolab kad „Vtesse“ lygino „BT“ vidutinę šviesolaidinės skaidulos kilometro mokestinę vertę su nuomos mokesčio už maršrute esančią skaidulų porą dydžiu. Iš tikrųjų VTĮ taikomas šviesolaidinių skaidulų nuomos mokesčio dydis skiriasi pagal šviesolaidinių skaidulų skaičių maršrute. Kuo daugiau skaidulų yra maršrute, tuo mažesnis nuomos mokesčio dydis ([45]). Taigi nuo 2005 m. taikomas nuomos mokestis už įjungtą skaidulą rodo, kad didesnių nei 3 000 km tinklų ([46]) dviejų šviesolaidžių (t. y. vienos skaidulų poros) nuomos mokesčio už maršruto kilometrą dydis yra 450 GBP ([47]). Trijų šviesolaidinių skaidulų nuomos mokesčio už maršruto kilometrą yra 540 GBP, t. y. 180 GBP už šviesolaidį ([48]). Toliau matome, kad nuomos mokestis už 48 šviesolaidinių skaidulų maršruto kilometrą yra 1 728 GBP, t. y. 36 svarai sterlingų už šviesolaidinę skaidulą ([49]). VTĮ teigia, kad šios vertės pagrįstos rinkos duomenimis ([50]).

(155) Akivaizdu, kad „BT“ pagrindiniame tinkle yra vidutiniškai kelios dešimtys įjungtų skaidulų kiekviename maršrute. Tai reiškia, kad „BT“ šviesolaidžio mokestinė vertė už kilometrą turėtų būti lyginama su VTĮ naudojamo mokesčių registro mažesnėmis vertėmis. Tuo remiantis matyti, kad, skirtingai nei teigia „Vtesse“, „BT“ mokestinės vertės už šviesolaidinės skaidulos kilometrą ir VTĮ naudojamų nuomos mokesčių verčių palyginimas nerodo jokios didelės neatitikties ar „BT“ tinklo mažesnės vertės nustatymo.

(156) Lyginant AVL tarifą ir „BT“ mokestį už jungtį, pirmiausia reikia pabrėžti, kad, JK valdžios institucijų teigimu, AVL tarifas ir apmokestinamojo turto nuomos mokestis nėra vienodi, nes didelė tarifo dalis yra susijusi su sistemos ir eksploatacijos sąnaudomis, sąskaitų pateikimu ir „BT“ neapmokestinamosios įrangos bei mašinų naudojimo sąnaudomis. Todėl jis negali būti tiesiogiai palyginamas su teisiniu mokestinės vertės apibrėžimu. Antra, JK valdžios institucijos nurodė, kad kai kurių vietinių linijų vertė yra didelė, kai kurių – maža, o kai kurių – net neigiama. Kita vertus, remiantis OFCOM, AVL paslaugų teikimas yra skirtas konkurencijai plačiajuosčio ryšio paslaugų sektoriuje skatinti ([51]). Dėl to vietinių linijų atsiejimui įtaką daro plačiajuosčio ryšio paslaugų paklausa, daugelyje „BT“ vietinių linijų, kurių naudojamos tik telefonijos paslaugoms, nėra plačiajuosčio ryšio paslaugų paklausos. Taigi AVL tarifas neatspindi vidutinės visų „BT“ jungčių vertės ir, palyginus „BT“ mokestinę vertę už jungtį bei AVL tarifą, negalima padaryti išvados. Remiantis OFCOM pastabomis dėl sprendimo pradėti procedūrą, šis santykis yra beveik vienodas įmonėms „BT“, „NTL“ ir „Telewest“, nors pastarosioms dviem įmonėms buvo taikomas skirtingas vertinimo metodas. Remiantis pirmiau nurodytais argumentais matyti, kad įmonių „NTL“ ir „Telewest“ santykis yra tinkamesnis rodiklis nei „Vtesse“ nurodyti AVL tarifai, o šių santykių palyginimas nerodo jokios skirtingų operatorių neatitikties. Be to, pažymėtina, kad remdamasi savo vertinimu, VTĮ svarsto galimybę taikyti 15–20 GBP mokestinę vertę atsietajai vietinei linijai ([52]), kuri atitinka nustatytą „BT“ mokestinę vertę už jungtį.

(157) Kalbant apie tariamą pastatų mokestinės vertės už kv. m skirtumą, Komisija pirmiausia pažymi, kad teisinga mokestinė vertė „Telereal“ sandoryje ([53]) yra ne 35 svarai sterlingų už kv. m, kaip teigia „Vtesse“, bet, skaičiuojant pagal panašų į „Vtesse“ metodą, ši vertė yra 51 svaras sterlingų už kv. m. Be to, „Vtesse“ lygina šį skaičių su tariama nustatyta kitų telekomunikacijų operatorių 115 GBP už kv. m mokestine verte. Šio rodiklio pagrindas ir palyginamumas yra nežinomi, jis neatspindi pokyčių, kurių gali būti, ypač dėl tam tikros geografinės telekomunikacijų operatorių padėties. JK valdžios institucijos pabrėžia, kad „BT“ turtas apima visą Jungtinės Karalystės teritoriją, įskaitant skurdžiausias ir atokiausias vietas, o tai mažina vidutinę įmonės turto nuomos vertę.

([45]) Tai pagrindžia bendrasis principas, kad nuomos mokestis už viso didelio pastato kvadratinį metrą yra mažesnis nei mažo pastato nuomos mokestis. OFCOM savo pastabose patvirtino, kad, remiantis turima informacija, skaidulų nuomos mokesčiai yra mažesni, jei nuomojama daugiau skaidulų.

([46]) Kaip pirmiau minėta, didesnių nei 3 000 km tinklų mokesčiams taikoma 10 % nuolaida, tai rodo rinkos duomenys. Tai tinkamas rodiklis palyginimui su „BT“ tinklu, nes jis yra didelis.

([47]) 500 GBP Londono teritorijoje.

([48]) Atitinkamai 720 GBP ir 240 GBP Londono teritorijoje.

([49]) Atitinkamai 2 256 svarai sterlingų ir 47 svarai sterlingų Londono teritorijoje.

([50]) Komisija mano, kad VTĮ neturi tiesioginių duomenų apie 12 ir daugiau linijų, todėl skalės viršuje pateikiami duomenys apie dekapitalizuotas sąnaudas, t. y. daroma prielaida, kad operatoriaus didžiausias nuomos mokesčio pasiūlymas už 13 ir daugiau linijų neviršys paties tinklo kūrimo dekapitalizuotų sąnaudų.

([51]) OFCOM konsultacinis dokumentas „Vietinių linijų atsiejimas – visiškai atsieitų linijų didžiausia nuomos mokesčio riba ir nedideli žymios rinkos dalies (ŽRD) sąlygų pokyčiai“, 2005 m. rugsėjo 7 d.

([52]) Savo pastabose „GVA Grimley“ nurodė, kad, VTĮ nuomone, atsietųjų vario linijų poros mokestinė vertė yra apie 50 GBP. Iš tikrųjų tuo metu ir pačioje tyrimo pradžioje VTĮ nurodė, kad tokių linijų mokestinė vertė galėtų sudaryti 12–50 GBP.

([53]) Žr. 36 konstatuojamąją dalį.

(158) Reikėtų pažymėti dar svarbesnį dalyką, kad „BT“ bendrosios paskirties pastatai, pvz., biurai arba sandėliai, nesusiję su tinklu arba prie jo neprijungti, pagal nuomos mokesčio metodą vertinami vietos mastu arba atskirai. 2000 m. jų mokestinė vertė siekė 180 mln. GBP. Manoma, kad gamybiniai ir specialios paskirties pastatai, pvz., telefono perjungimo stotys, yra „BT“ tinklo dalis, kurią VTĮ centralizuotai vertina pagal pajamų ir sąnaudų metodą. Sudarius sandorį, „BT“ moka 280 mln. GBP nuomos mokestį įmonei „Telereal“. Visa „BT“ pastatų mokestinė vertė apima „BT“ atskirai vertinamų pastatų mokestinę vertę, kuri 2000 m. sudarė apie 180 mln. GBP, taip pat į bendrą įmonės tinklo vertinimą įtrauktų pastatų mokestinę vertę, kurios neįmanoma konkrečiai nustatyti, bet kuri sudaro didelę „BT“ tinklo JK 560 mln. GBP mokestinės vertės dalį. Šie duomenys nerodo didelės „BT“ pastatų faktinės rinkos vertės, kuri atsispindi „Telereal“ sandoryje ([54]), ir VTĮ apskaičiuotos jų mokestinės vertės ([55]) neatitikties. Dėl to šie duomenys niekaip negali pagrįsti teiginio, kad ši mokestinė vertė yra sumažinta.

(159) Remdamasi „Telereal“ argumentu, „Vtesse“ pateikė kitą papildomą argumentą. Ji teigia, kad „BT“ mokamas nuomos mokestis įmonei „Telereal“ už jos pastatus sudaro maždaug 50 % jos atitinkamų metų mokestinės vertės, nors didžioji jos mokestinės vertės dalis turėtų būti priskirtina jos tinklui, ne pastatams. Matyti, kad „Vtesse“ iš to daro išvadą, kad „BT“ tinklo vertė yra akivaizdžiai sumažinta. Tačiau šis argumentas pagrįstas neteisingais duomenimis apie patalpas, nes į „Telereal“ sandorį įtraukto turto dalis yra atskirai vertinama 180 mln. GBP. Todėl sandorio sudarymo metu visa „BT“ tinklo ir susijusio turto mokestinė vertė visoje Jungtinėje Karalystėje siekė 560 mln. GBP ir atskirai vertinamų pastatų mokestinė vertė – 180 mln. GBP, taigi iš viso 740 mln. GBP. „BT“ mokamas nuomos mokestis – 280 mln. GBP – įmonei „Telereal“ sudaro 38 % visos „BT“ mokestinės vertės. Remiantis šiais duomenis, negalima padaryti jokios naudingos išvados.

(160) Bet kuriuo atveju metodika, pagal kurią atskiriamos „BT“ paveldimo turto dalys ir jis vertinamas atskirai, yra ginčytina. Didžiosios Britanijos precedentų teisė patvirtina, kad VTĮ turi vertinti telekomunikacijų operatorių paveldimą turtą kaip visumą. Ši taisyklė taikoma nediskriminuojant nė vieno operatoriaus. Bet kokio turto vertinimui būdinga, kad viso turto rinkos nuomos mokestis paprastai skiriasi nuo to turto dalių rinkos nuomos mokesčių verčių sumos: paprastai jis yra mažesnis ([56]), nors tam tikromis sąlygomis gali būti didesnis. Todėl atskiros „BT“ turto dalies rinkos nuomos mokestis gali skirtis nuo jo vertės „BT“ paveldimame turte.

([54]) „Telereal“ sandoris apėmė visą „BT“ turtą – tik 220 iš 6 700 objektų liko „BT“ nuosavybė.

([55]) Reikėtų taip pat atsižvelgti į tai, kad faktinė turto nuomos mokesčio vertė nebūtinai lyginama su jos spėjama mokestine verte.

([56]) Rinkos duomenys paprastai rodo, kad kuo didesnis turtas, tuo mažesnė vieneto vertė. VTĮ atsižvelgia į šį principą, nes remdamasi rinkos duomenimis ji didesniems nei 3 000 km tinklams taiko 10 % nuolaidą.

(161) Taigi nėra akivaizdžiai įrodyta, kad pagal pajamų ir sąnaudų metodą paprastai nustatoma mažesnė mokestinė vertė, nei pagal nuomos mokesčio metodą, arba kad VTĮ, „BT“ ir „Kingston“ taikydama pajamų ir sąnaudų metodą, neteisingai nustatė jų paveldimo turto mokestinę vertę arba nustatė mažesnę vertę.

6.2.2. Ar taikant pajamų ir sąnaudų metodą suteikiamas ribinis pranašumas?

(162) Pirmiausia reikia pabrėžti, kad ribinio apmokestinimo, t. y. naujų įjungtų skaidulų apmokestinimo, klausimas yra aktualus tiktai „BT“, bet ne „Kingston“ apmokestinimo nustatymui. Kaip minėta 22 konstatuojamojoje dalyje, „Kingston“ priklauso dukterinė įmonė „Torch Communications Ltd“, kuri turi pagrindinį skaidulų tinklą ne „Kingston“ vietinės prieigos tinkle ir kuri vertinama pagal nuomos mokesčio metodą. Todėl „Torch Communications Ltd“ yra visiškai apmokestinama už naujas įjungtas skaidulas. Pajamų ir sąnaudų metodas taikomas tiktai tai „Kingston“ tinklo daliai, kuri iš esmės yra vietinės prieigos tinklas. Kaip jau minėta ([57]), įmonės paveldimam turtui netaikomas naujos vertės nustatymo mechanizmas. JK valdžios institucijų teigimu, tai rodo, kad nė vienas konkurentas nepastatė tinklų „Kingston“ Halio aglomeracijos teritorijoje, „Kingston“ tinklas jau apėmė beveik 100 % šios teritorijos, taigi jis nesiplėtė. Todėl nebuvo pranešta apie ESP, dėl kurių „Kingston“ tinklo mokestinė vertė būtų gerokai pasikeitusi. Komisija pripažįsta šį argumentą ir pažymi, jog nė viena trečioji šalis nepranešė, kad „Kingston“ buvo suteiktas pranašumas ribinio apmokestinimo srityje.

(163) Tačiau „BT“ atveju tai, kad nėra duomenų apie suteiktą pranašumą nustatant bendrą įmonės paveldimo turto vertę, nebūtinai panaikina tikimybę, kad ribinis apmokestinimas, t. y. naujų įjungtų skaidulų apmokestinimas, suteikia šiai įmonei pranašumą. Iš tikrųjų kelių trečiųjų šalių pateiktos pastabos rodo, kad dėl skirtingo „BT“ ir kitų telekomunikacijų operatorių apmokestinimo, taikomo naujoms įjungtoms skaiduloms, gali būti iškraipyta konkurencija, kai tokios įmonės konkuruoja dėl tų pačių užsakymų. Dėl to kyla abejonių dėl bendresnio pobūdžio dalyko – VTĮ kasmet atliekamo naujos vertės nustatymo.

(164) Remiantis pirmiau pateiktais argumentais, kai telekomunikacijų operatorius, kuriam taikomas nuomos mokesčio metodas, prijungia ir įjungia naują skaidulą, jo mokestinę vertę padidina šios naujos skaidulos mokestinė vertė. Atvirkščiai, kai operatorius atjungia ir išjungia skaidulą, skaidulų mokestinė vertė atimama iš bendros mokestinės

([57]) Žr. 98 konstatuojamąją dalį.

vertės. Pagal pajamų ir sąnaudų metodą vertinamiems telekomunikacijų operatoriams tokie tikslūs koregavimai netaikomi. „BT“ atveju kasmet atliekamas naujos vertės nustatymas yra pagrįstas rinkos koregavimo mechanizmu – „BT“ rinkos dalies pokyčiai turi atspindėti įmonės tinklo vertės pokyčius. Reikia nustatyti, ar skirtingai vertinant tinklų pokyčius, pvz., naujų skaidulų įjungimą, „BT“ gali būti suteiktas pranašumas.

(165) Komisija mano, kad, remiantis „BT“ pateiktais verslo planais, VTĮ vertina spėjamą nuomos mokestį, kuris gali būti mokamas už „BT“ paveldimą turtą pagal prognozuojamas pajamas ir sąnaudas, susijusias su to turto naudojimu. Taigi toks vertinimas apima visą tinklo plėtrą, įskaitant naujų šviesolaidinių skaidulų, reikalingų prognozuojamai paklausai tenkinti, įjungimą. Dėl to VTĮ prognozuoja naujų nuomojamųjų arba faktiškai „BT“ nuosavybės teise priklausančių įjungiamų šviesolaidinių skaidulų skaičių ir atsižvelgia į jį ([58]). Iš tikrųjų dėl šio vertinimo metodo ir kitaip nei pagal nuomos mokesčio metodą vertinami telekomunikacijų operatoriai, „BT“ taip pat yra apmokestinama už neįjungtas skaidulas, darant prielaidą, kad per kitą penkerių metų vertinimo laikotarpį kai kurios šių skaidulų bus įjungtos. Galiausiai kasmet remiantis „BT“ rinkos dalimi nustatant naują vertę turi būti įvertinti esminiai „BT“ tinklo pokyčiai ([59]).

(166) Todėl neteisinga teigti, kad „BT“ mokėtini mokesčiai nedidėja, kaip teigia pareiškėja arba trečiosios šalys, pvz., „Altnet“. Žinoma, yra tikėtina, kad toks mažas padidėjimas kaip naujos skaidulos įjungimas turės mažesnį poveikį Anglijoje turimam paveldimam turtui – tinklui, kurio vertė šiuo metu siekia 5 530 000 000 GBP ir kuris vertinamas kaip visuma, nei tokiam mažam operatoriui kaip „Vtesse“. Be to, „BT“ tinklo vertės padidėjimą išlygina veiksniai, dėl kurių tinklo vertė mažėja, pvz., konkuruojančių įrenginių kūrimas. Dėl to naujų „BT“ skaidulų įjungimo poveikis yra netgi mažiau pastebimas. Tačiau tai nereiškia, kad naujos įjungtos skaidulos neapmokestinamos.

([58]) „Vtesse“ atkreipė dėmesį į tai, kad „BT“ tariamai nuomojo apie 2 000 km vieno iš „Vtesse“ tiekėjų – „GEO“ – šviesolaidžių. Ji paklausė, ar įmonės tinklo išplėtimas buvo tinkamai įvertintas. VTĮ gavo „GEO“ patvirtinimą, kad ji įmonei „BT“ nuomojo 1 717 km maršruto šviesolaidžių. Šiuo metu nežinoma, ar „BT“ išnuomoti šviesolaidžiai buvo įjungti, jei jie buvo panaudoti pasenusiems „BT“ šviesolaidžiams pakeisti, ar jos priklauso naujam maršrutui. Kalbant apie šių šviesolaidžių vertinimo būdą nustatant naują „BT“ mokestinę vertę, VTĮ nurodė, kad esamas pajamų ir sąnaudų metodas yra pagrįstas modeliu, pagal kurį rengiama būsimų pajamų prognozė ir nustatant naują vertę atsižvelgiama į pajamų srautą, laukiamą iš šviesolaidžių, kuriuos „BT“ nuomoja iš „GEO“. Ši nauja vertė nustatoma pagal naują tokios vertės nustatymo mechanizmą, kuris dar rengiamas.

([59]) JK valdžios institucijos patvirtino, kad pajamos iš plačiajuosčio ryšio paslaugų buvo vertinamos pagal metinį naujos vertės nustatymo metodą, taikomą įmonei „BT“ ir pagrįstą rinkos dalimi.

(167) „Vtesse“, be kita ko, teigia, kad įprastame pasiūlyme, pvz., suteikti pagrindinio tinklo ir prieigos telekomunikacijų linijas įmonei „Kent MAN“ ([60]), jos mokėtini mokesčiai sudarė 16 % prognozuojamų pastovių pajamų. Dėl to paties pasiūlymo ji teigia, kad „BT“ mokesčiai daugiausia sudarė 2 % – tai yra tariamas vidutinis mokesčių ir pajamų santykis. „Vtesse“ daro išvadą, kad „BT“ moka mažesnius mokesčius už palyginamą ir šiuo atveju tokį pat sandorį, todėl jai akivaizdžiai suteikiamas pranašumas.

(168) Tokiai nuomonei negalima pritarti. Pirma, neteisinga manyti, kad „BT“ sumokėjo už tą sandorį 2 % dydžio mokestį, nes vidutinis įmonės mokesčių ir pajamų santykis yra 2 % ([61]). Šis santykis apskaičiuotas pagal visą „BT“ mokestinę vertę, prie kurios buvo pridėta skaidulų, kurias „BT“ įjungė sudariusi sandorį su „Kent MAN“, vertė, remiantis prognoze arba naujos rinkos dalies nustatymo mechanizmu. Kad būtų atliktas tinkamas ir teisingas palyginimas su „Vtesse“ mokėtinais mokesčiais už tą sandorį, reikėtų remiantis prognoze arba kasmet atliekamo naujos vertės nustatymo mechanizmu nustatyti, kiek dėl aptariamo sandorio padidėjo „BT“ tinklo mokestinė vertė. Pagal prognozę nustatoma visa vertė, iš kurios neįmanoma išskirti atskirų sandorių. Todėl neįmanoma nustatyti, kiek dėl „Kent MAN“ sandorio padidėjo „BT“ tinklo mokestinė vertė. Bet kokiu atveju, tuo remiantis nebūtų galima padaryti aiškių išvadų dėl galimai suteikiamo pranašumo ir atitinkamai valstybės pagalbos egzistavimo. „Vtesse“ mokėtini mokesčiai už šį sandorį negali būti naudojami kaip rodiklis, pagal kurį būtų galima nustatyti, ar „BT“ suteikiamas pranašumas, apibrėžtas EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Iš esmės mokėtini mokesčiai keičiasi priklausomai nuo pasirinkto techninio sprendimo, pasiūlymą pateikusių įmonių sąnaudų struktūros, šviesolaidinių skaidulų tinklo, kurį operatoriai naudoja paslaugoms teikti, dydžio ir svarbiausia – nuo to, kiek naujų šviesolaidinių skaidulų jie įjungia ([62]). Taigi pagal nuomos mokesčio metodą telekomunikacijų operatoriui, kuris teikė paslaugas naudodamas jau įjungtą šviesolaidinę skaidulą, mokesčiai nedidėtų ([63]).

([60]) Žr. 41 konstatuojamąją dalį.

([61]) Kaip buvo nurodyta, tikslus „BT“ santykis pagal skirtingus skaičiavimus yra kitoks – jis gali siekti 1,28 % (OFCOM), 2 % („Vtesse“) ir 3 % (JK valdžios institucijos). „Vtesse“ ir JK valdžios institucijų pateiktų duomenų skirtumas buvo paaiškintas 107 konstatuojamojoje dalyje. OFCOM galėjo gauti mažesnę vertę, nes ji naudojo visą „BT“ grupės apyvartą, įskaitant jos veiklos už JK ribų apyvartą.

([62]) Techniškai įmanoma didelio pralaidumo ryšio paslaugoms verslo klientams teikti naudoti jau įjungtus šviesolaidžius. Tokiu atveju pagal nuomos mokesčio vertinimo metodą telekomunikacijų operatoriaus tinklo mokestinė vertė nepadidėja.

([63]) Operatoriui gali tekti mokėti mokesčius tik už jungtis tarp šviesolaidžio ir vartotojo patalpų.

(169) Toks pat argumentas gali būti naudojamas „Vtesse“ argumentui, pagrįstam „BT“ DIP paslaugų kainų ir mokesčių, kuriuos pagal nuomos mokesčio metodą vertinamas operatorius turėtų mokėti, jei tokių pat paslaugų teikimui naudotų įjungtas šviesolaidines skaidulas, palyginimu. „Vtesse“ teigia, kad pagal DIP spartą ir atstumą toks operatorius turėtų mokėti mokesčius, kurie sudarytų iki 87 % „BT“ nustatytos kainos, ir mano, jog tai yra papildomi duomenys, kad „BT“ šviesolaidinių skaidulų tinklo nustatyta vertė yra pernelyg maža arba jam taikomas netinkamas ribinis apmokestinamas. Tačiau šis argumentas yra pagrįstas prielaida, kad toks spėjamas operatorius turėtų vieną įjungtų šviesolaidinių skaidulų porą tame pačiame maršrute, kurį yra pasirinkusi „BT“. Tačiau jei šis operatorius pasirenka jau įjungtą šviesolaidinę skaidulą, kad galėtų pats teikti DIP paslaugas, pagal nuomos mokesčio metodą jis nepatirs papildomų sąnaudų mokesčiams. Be to, jei toks operatorius įjungia naujas šviesolaidines skaidulas maršrute, kuriame jis jau turi kelias įjungtas šviesolaidines skaidulas, tuomet veiklos ribinės sąnaudos bus daug mažesnės, nes kuo daugiau šviesolaidinių skaidulų yra maršrute, tuo mažesni mokesčiai už vieną šviesolaidinę skaidulą. Vėlgi remiantis šiuo argumentu negalima padaryti jokios išvados.

(170) Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, neteisinga teigti, kad „BT“ netaikomas ribinis apmokestinimas. Net jei, „Vtesse“ siūlymu, svarstytume mokesčius už užsakymus, dėl kurių „Vtesse“ ir „BT“ konkuruoja, matyti, kad „BT“ nesuteikiamas akivaizdus pranašumas – nors pagal skirtingą metodiką ir nepakankamai skaidriai įmonė apmokestinama už naujas įjungtas skaidulas. Komisija taip pat pažymi, kad pajamų ir sąnaudų metodas yra pagrįstas pajamų prognoze, todėl „BT“ apmokestinama už neįjungtas skaidulas, darant prielaidą, kad šios skaidulos bus įjungtos tenkinant prognozuojamą paklausą. Todėl, kitaip nei kiti telekomunikacijų operatoriai, kurie apmokestinami tiktai tuomet, kai įjungia skaidulą, „BT“ moka mokesčius ir už neįjungtas skaidulas.

(171) Dėl to Komisija gali sutikti su OFCOM nuomone, kad „visais atvejais ilgalaikiu laikotarpiu taikant (naujos vertės nustatymo) sistemą, nors pagal skirtingą metodiką ir nepakankamai skaidriai, gaunami iš esmės vienodi rezultatai“.

(172) Tai, kad konkurencijos srityje nėra akivaizdžių problemų, taip pat galima patvirtinti vertinant rinkos dalį didelio pralaidumo ryšio paslaugų verslo klientams rinkoje, kurioje „BT“ tiesiogiai konkuruoja su „Vtesse“ ([64]). Remiantis „BT“ pateiktais duomenimis, „BT“ dalis toje rinkoje sudaro 12 % arba tik ketvirtą didžiausią dalį. OFCOM pateiktais duomenimis, „BT“ dalis 622 Mbit/s ir didesnio pralaidumo įprastos sąsajos nuomojamųjų linijų rinkoje sudaro [10-15] (*) % ([65]). Nors telekomunikacijų rinkoje „BT“ yra veikiantis operatorius, įmonė turi palyginti nedidelę šios konkrečios rinkos dalį. Būtų galima daryti prielaidą, kad jeigu „BT“ iš tikrųjų turėjo tokį didelį pranašumą, nes jai nebuvo taikomi ribiniai mokesčiai už naujas linijas, jos rinkos dalis būtų gerokai didesnė. Todėl Komisijos turimi duomenys nepatvirtina teiginio, kad „BT“ turi naudos iš konkurencinio pranašumo, dėl kurio kitiems telekomunikacijų operatoriams šioje konkrečioje rinkoje būtų nelengva su ja konkuruoti ([66]).

(173) Galiausiai priimdama sprendimą pradėti procedūrą Komisija dėl naujos vertės nustatymo taip pat išreiškė susirūpinimą, kad „įmonei „BT“ taikomas naujos vertės mažinimo mechanizmas, tačiau atrodo, kad konkurentams sukuriamos rinkos sąlygos nėra sistemingai peržiūrimos“. Atsižvelgdama į JK valdžios institucijų ir „BT“ pateiktus argumentus, Komisija mano, kad šis susirūpinimas nepagrįstas. „BT“ netaikomas tiktai naujos vertės mažinimo mechanizmas – kaip buvo nurodyta, „BT“ taikomas naujos vertės nustatymo mechanizmas yra pagrįstas rinkos dalies pokyčiais. Tiesa, tam tikru laikotarpiu įmonės rinkos dalis ir kartu mokestinė vertė, kuri atspindėjo dėl padidėjusios konkurencijos sumažėjusią vertę, mažėjo. Tačiau 2003 ir 2004 m. įmonės mokestinė vertė padidėjo atitinkamai 4 mln. GBP ir 7,1 mln. GBP. Tuo tarpu konkurentai dėl nustatytos mažesnės vertės galėjo turėti naudos ir iš tikrųjų jos turėjo – pavyzdžiui, nuo 2001 m. balandžio 1 d. jiems buvo 15 % sumažinta jų šviesolaidinių skaidulų tinklo mokestinė vertė, nuo 2002 m. balandžio 1 d. ši vertė buvo sumažinta 25 %, atsižvelgiant į to sektoriaus perteklinę pasiūlą. Dėl to ne Londone esančių šviesolaidinių skaidulų poros mokestinė vertė sumažėjo nuo 1 000 GBP/km 2000 m. iki 850 GBP/km 2001 m. ir iki 750 GBP 2002–2004 m. Pagal 2005–2010 m. registrą šviesolaidinių skaidulų poros mokestinė vertė sumažėjo dar labiau – iki 500 GBP/km. Tai reiškia, kad operatoriaus, kurio šviesolaidinių skaidulų tinklas tuo laikotarpiu būtų nepakitęs, mokestinė vertė būtų sumažėjusi 50 %.

IŠVADA

(174) Pabaigoje būtina pažymėti, kad komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokestis – tai mokestis, nustatomas pagal turto vertę. Tai nėra pelno ar pajamų mokestis. Paprastai toks mokestis taikomas visam nevietiniam turtui ir todėl yra taikomas visiems telekomunikacijų tinklams. Pagal Didžiosios Britanijos precedentų teisę visi telekomunikacijų tinklai vertinami kaip visuma. Tokio turto vertė nustatoma pagal kelis metodus. Jei šie metodai taikomi vienodai, pagal juos turėtų būti gauta vienoda vertė. Konkretaus vertinimo metodo naudojimas priklauso nuo konkretaus atvejo sąlygų.

(175) Taigi dabar akivaizdu, kad VTĮ įmonėms „BT“ ir „Kingston“ taikė bendrąsias komercinio naudojimo nekilnojamojo

([64]) „Vtesse“ teigimu, ji yra labai didelės spartos inovacines paslaugas (iki 66 Gbit/s) teikianti operatorė.

(*) Konfidenciali informacija

([65]) Taip pat būtų naudinga pažymėti, kad, OFCOM nuomone, mažesnio pralaidumo ryšio rinkos segmente 8 Mbit/s ir didesnio pralaidumo skirtųjų linijų mažmeninės rinkos „BT“ dalis yra nedidelė. Žr. tinklapyje http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/llmr/

([66]) 2004 m. „Vtesse“ faktiškai gavo didelį užsakymą, kurio negavo „BT“, teikti didelio pralaidumo ryšio paslaugas įmonei „Lloyds TSB“.

turto mokesčių taisykles, apibrėžtas teisės aktuose ir precedentų teisėje. Akivaizdu, kad „BT“ ir „Kingston“ paveldimo turto vertinimas bei naujų šių mokestinių verčių nustatymas atliekamas pagal kitokį metodą, nei jų konkurentų atveju. Kita vertus, Komisija gali daryti išvadą, kad neturima duomenų, kad tokio skirtingo metodo taikymas nepagrįstas objektyviais šių įmonių ir jų konkurentų skirtumais ir VTĮ turimais duomenimis.

(176) Nėra duomenų, kad „BT“ ir „Kingston“ taikant kitokį vertinimo metodą joms buvo suteiktas pranašumas prieš jų konkurentus. Kadangi nėra duomenų apie suteiktą pranašumą, Komisija gali daryti išvadą, kad Komisijos nagrinėjamu laikotarpiu, t. y. 1995–2005 m., pagal nevietinio turto apmokestinimo sistemą įmonėms „BT“ ir (arba) „Kingston“ nebuvo suteikta valstybės pagalba, apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nuo 1995 m. iki 2005 m. pabaigos Jungtinėje Karalystėje įmonėms „BT plc“ ir „Kingston Communications plc“ taikytas nevietinio turto mokestis nėra pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

2 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei.

Priimta Briuselyje, 2006 m. spalio 12 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė